

Talousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vakuutusten tarjoamisesta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vakuutusten tarjoamisesta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 172/2017 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- johtaja Hannu Ijäs, sosiaali- ja terveysministeriö
- neuvotteleva virkamies Juha Jokinen, sosiaali- ja terveysministeriö
- lainsäädäntöneuvos Katri Kummoinen, oikeusministeriö
- markkinavalvoja Päivi Turunen, Finanssivalvonta
- lakimies Paula Hannula, Kilpailu- ja kuluttajavirasto
- lakimies Mari Ryymin, Liikennevakuutuskeskus
- edunvalvontapäällikkö Tuomas Majuri, OP Ryhmä
- johtava lakimies Mari Pekonen-Ranta, Finanssiala ry
- johtava neuvonantaja Ville Raulos, FINE Vakuutus- ja rahoitusneuvonta
- lakimies Ilkka Salminen, Kuluttajaliitto — Konsumentförbundet ry
- hallituksen jäsen Sari Harjunniemi, Suomen Vakuutusmeklariliitto ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- työ- ja elinkeinoministeriö
- Työeläkevakuuttajat TELA ry

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki vakuutusten tarjoamisesta, ja samalla ehdotetaan kumottavaksi vakuutusedustuksesta annettu laki. Lisäksi ehdotetaan muutoksia vakuutusyhtiölakiin, vakuutusyhdistyslakiin, ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annettuun lakiin, vakuutussopimuslakiin, työtapaturma- ja ammattitautilakiin, urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta annettuun lakiin, Finanssivalvonnasta annettuun lakiin, Finanssivalvonnan valvontamaksuista annettuun lakiin, sijoituspalvelulakiin sekä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annettuun lakiin sekä Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annettuun lakiin. Vakuutussopimuslakia ja Finanssival-

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

vonnasta annettua lakia lukuun ottamatta ehdotetut muutokset ovat lähinnä teknisiä. Ehdotetuin säädöksiin pantaisiin täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi vakuutusten tarjoamisesta.

Laki vakuutusten tarjoamisesta koskisi vakuutusentarjoajia eli vakuutuksenantajia, vakuutus-edustajia, sivutoimisia vakuutusedustajia sekä vähäisiltä osin pientä ja rajattua toimintaa harjoittavia eräitä sivutoimisia vakuutusedustajia sen mukaan kuin edellä mainittujen tahojen toiminta täyttää vakuutuksen tarjoamisen määritelmän. Laki koskisi ensivakuutusta ja monilta osin jälleenvakuutusta.

Laissa säädettäisiin vakuutusentarjoajan velvollisuudesta suorittaa toimeksiantajan tai asiakkaan hänelle antamat tehtävät rehellisesti, tasapuolisesti, ammattitaitoisesti ja huolellisesti. Kaikessa toiminnassaan mukaan lukien eturistiriitatilanteet vakuutusentarjoajan on toimittava asiakkaan edun mukaisesti.

Vakuutusedustajia ovat vakuutusmeklarit ja asiamiehet. Ne voivat harjoittaa vakuutusten tarjoamista pää- tai sivutoimimisena toimintana. Vakuutusmeklarit toimisivat asiakkaan kanssa tekemänsä toimeksiantosopimuksen perusteella vakuutuksenantajiin nähden riippumattomina. Asiamiehet toimisivat vakuutuksenantajan lukuun ja vastuulla. Laissa säädettäisiin vakuutusedustajan ja sivutoimisen vakuutusedustajan toimeksiantojen hoitamisesta sekä selonotto- ja tiedonantovelvollisuuksista.

Vakuutusedustajat ja sivutoimiset vakuutusedustajat olisi rekisteröitävä Finanssivalvonnan ylläpitämään vakuutusedustajarekisteriin. Rekisteröinnin edellytyksinä olisivat muun muassa riittävä ammattipätevyys ja hyvämaineisuus. Pää- ja sivutoimiselta vakuutusmeklarilta edellytettäisiin lisäksi riippumattomuutta vakuutuksenantajista ja vastuuvakuutusta.

Yhdessä Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa rekisteröity vakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja voisi toimia muissakin alueen valtioissa. Toiminnan laajentaminen toiseen valtioon edellyttäisi ilmoitusmenettelyä jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä. Ilmoitusmenettely sisältää yksityiskohtaisia säännöksiä toimivaltaisen viranomaisen velvollisuuksista.

Vakuutusopimuslakiin ja Finanssivalvonnasta annettuun lakiin tehtäisiin useita direktiivistä johtuvia täsmennyksiä. Vakuutusopimuslaissa säädettäisiin nykyistä tarkemmin vakuutuksenantajan sekä pää- ja sivutoimisen asiamiehen selonotto- ja tiedonantovelvollisuuksista asiakkaalle. Finanssivalvonnasta annetussa laissa säädettäisiin seuraamusmaksun ja muiden hallinnollisten seuraamusten määräämisestä sekä vakuutusten tarjoamista Suomessa harjoittavien toiminnan tai menettelyn kieltämisestä.

Vakuutusyhtiölakiin ja ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annettuun lakiin ehdotetaan myös eräitä säännöksiä, joilla tarkennetaan vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta annetun direktiivin täytäntöönpanoa.

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Ehdotetuilla säädöksillä pannaan täytäntöön direktiivi vakuutusten tarjoamisesta (EU) 2016/97. Direktiivin tavoitteena on yhtenäistää jäsenvaltioiden lainsäädäntöjä ja parantaa kuluttajansuojaa. Talousvaliokunta pitää näitä päämääriä kannatettavina ja hallituksen esityksessä ehdotettua lainsäädäntöä tasapainoisena ratkaisuna vakuutus tuotteiden tarjoamiseen liittyvän toiminnan eri intressien välillä. Talousvaliokunta puoltaa hallituksen esityksen hyväksymistä varsinkin teknisissä muutoksissa sekä yhden uuden lakiehdotuksen hyväksymistä. Valiokunta esittää huolensa esityksen kirjoitusvirhetyyppisten korjaustarpeiden runsaslukuisuudesta.

Toimintaympäristö. Vakuutustoimialalle ja sen rinnalle on viime aikoina tullut uusia, perinteisen vakuutustoimialan ulkopuolisia toimijoita, jotka tarjoavat riskienhallintaan tai riskien jakamiseen liittyviä palveluja, joiden toimintamallit poikkeavat monin osin perinteisestä vakuutustoimialasta. Uudet markkinointiväylät ja toimintamallit altistavat kuluttajat ja valvontaviranomaiset myös uudentilanteille, joihin voimassa olevat kansalliset lainsäädännöt eivät ole täysin pystyneet vastaamaan. Uudentilanteille palvelukonsepteille ja rajat ylittävälle tarjonnalle on kuitenkin selkeästi kysyntää; kuluttajat arvioivat hyötyvänsä palveluntarjoajien tuotteista ja toiminnan kansainvälistymisen myötä lisääntyneestä kilpailusta. Talousvaliokunta toteaa, että koska uudet palvelut ylittävät kansallisvaltioiden rajat yhä ketterämmin, yhteisötasoinen sääntely on tarkoituksenmukaista.

Kytkeykaupan kieltö. Talousvaliokunnan asiantuntijakuulemisissa on esitetty ristiriitaisikin käsityksiä siitä, kuinka eri tuotteita tulisi voida sitoa toisiinsa sopimusteilse. Punninnan kohteena on ollut tuotteiden paketoimisesta seuraavat synergiaedut, jotka syntyvät, kun palveluntarjoajalla on jo valmiiksi tietoa asiakkaan kokonaisuuteen kuuluvista muista tuotteista. Näiden etujen — prosessien suoraviivaisuus ja mahdollisesti siten alemmat hinnat sekä palvelutarjoama — on katsottu puoltavan paketoiminnan sallimista. Vasta-argumenttina tähän on esitetty, että paketointi vähentää pakettien osien yhteismitallisuutta ja vaikeuttaa siten tuotteiden vertailua. Talousvaliokunta pitää hallituksen esityksen mukaista paketoiminnan kieltöä perusteltuna. Kytkeykaupan kiellon estämättä palveluntarjoajat voivat joka tapauksessa vapaasti sovittaa eri tuotteita toisiinsa yhteensopiviksi; jos ne ovat ehdoiltaan edullisia, kuluttaja valitsee tällaisia tuotteita ilman paketointiakin.

Vakuutusmeklari. Hallituksen esityksessä ehdotettu sääntely vastaa voimassa olevan vakuutus-edustuksesta annetun lain sääntelyä, jonka tavoitteena aikanaan on ollut henki- ja eläkevakuutus-sopimusten tarjoamisessa ilmenneiden eräiden menettelyiden lopettaminen: asiakkaille suositeltiin sellaisia eläke- tai henkivakuutus-sopimuksia, joissa välittäjinä toimineiden vakuutusmeklareiden ja asiamiesten vakuutuksenantajilta saamat palkkiot olivat olennaisesti korkeammat kuin kilpailevissa sijoitustuotteissa.

Talousvaliokunta huomauttaa, että käsillä olevan ehdotuksen tarkoituksena on varmistaa vakuutusmeklarin tosiasiallinen riippumattomuus muista osapuolista kuin toimeksiantajistaan. Tasapuolisia kilpailuedellytyksiä arvioitaessa on huomattava, että myös ulkomaisen vakuutusmeklarin asemassa olevien toimijoiden tulee noudattaa vakuutusten tarjoamisesta annettavan lakiehdotuksen 27 §:n 2 momentissa tai 28 §:n 2 momentissa tarkoitettuja säännöksiä silloin, kun ne tarjoavat vakuutuksia Suomeen. Säännökset soveltuvat riippumatta siitä, onko ulkomaisilla vakuutusentarjoajilla liikepaikkaa Suomessa vai ei.

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa esitettyjä kantoja punnittuaan talousvaliokunta pitää selvitettyinä, että riippumattomuutta ei voida taata vain sillä, että toimeksiantaja saisi tiedon vakuutusmeklarin ja vakuutusyhtiön tai muun osapuolen välisestä palkkiokäytännöstä. Valiokunta muistuttaa, että palkkion vastaanottokiellon säätäminen on direktiivissä nimenomaisesti sallittu (22 artiklan 3 kohta ja 29 artiklan 1 kohta). Talousvaliokunta puoltaa hallituksen esityksen mukaista sääntelyä.

Tutkintopakko. Talousvaliokunnan asiantuntijakuulemisessa on tuotu esille näkökohtia, jotka puoltaisivat tutkintopakon säätämistä sijoitussidonnaisten vakuutusten tarjoamiseen sijoittajan suojan ja keskenään kilpailevien sijoitustuotteiden kilpailuneutraliteetin varmistamiseksi. Valiokunta huomauttaa, että koska tutkintopakko merkitsisi käytännössä rajoitusta elinkeinon harjoittamisen vapauteen, tulisi tällaisen tutkintopakon säätämistä edeltää laajapohjainen selvitystyö, joka sisältäisi myös kansainvälisen vertailun.

Vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden tarjoaminen ilman asianmukaisuusarviota. Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on tuotu esille myös näkökohtia, joiden mukaan vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita koskeva ns. execution only -tarjoaminen tulisi sallia lainsäädännössä. Kriteerinä olisi sijoitustuotteen yksinkertaisuus. Eurooppalaisittain yksinkertaisena pidettävää vakuutusmuotoista sijoitustuotetta koskeva arvio ratkaistaan voimassa olevan sääntelyn mukaan Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen antaman ohjeen perusteella, jossa arviointikriteeristö käsittää noin parikymmentä sivua. Arvion yksinkertaisuudesta tekee lähtökohtaisesti vakuutuksentarjoaja. Näiden tuotteiden osalta on mahdollista, että niiden rakenteisiin voi tulla muutoksia esimerkiksi sijoituskohteiden muuttumisen tai liiketoimintojen uudelleenjärjestelyn seurauksena.

Talousvaliokunta toteaa, että vakuutusmuotoisen sijoitustuotteen tarjoamiseen liittyvässä asianmukaisuusarvioinnissa on kyse sen varmistamisesta, että asiakas ymmärtää vakuutusmuotoisen sijoitustuotteen ja siihen liittyvien sijoituskohteiden riskit. Tämä on käytännössä useimmiten toteutettavissa internetpalvelussa tai muulla vastaavalla palvelualustalla yksinkertaisesti ilman merkittäviä hallinnollisia kustannuksia. Edellä mainituin perustein talousvaliokunta puoltaa hallituksen esityksen mukaista sääntelyä.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Laki vakuutusten tarjoamisesta

1 luku. Yleiset säännökset

4 §. Eräitä sivutoimisia vakuutusedustajia koskevan soveltamisalan laajuus. Hallituksen esityksessä vakuutusten tarjoamisesta annetun lain 4 §:n 1 momentin 3 kohdassa edellytetään, että pykälässä tarkoitetun vakuutuksen tulee koskea vakuutusedustajan myymää tavaraa. Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on ilmennyt, että ehdotetun säännöksen sanamuodon perusteella tämä ei näyttäisi koskevan huolintaliiketoimintaa, jossa tarjotaan tavaroiden kuljetuspalvelua mutta ei myydä tavaraa. Talousvaliokunta katsoo, että tämä ei ole ollut säännöksen tarkoitus; lainkohdan yksityiskohtaisissa perusteluissa on viitattu myös tavarantoimittamiseen. Toimitta-

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

minen-sanan käyttäminen saa tukea myös direktiivin 1 artiklan 3 kohdan a alakohdan i alakohdan sanamuodosta. Talousvaliokunta ehdottaa kohtaa selkeytettäväksi.

5 §. Määritelmät. Sijoitusvakuutuksen määritelmää on tarpeen muuttaa johdonmukaisesti vakuutussopimuslakiin tehtävien muutosten kanssa.

2 luku. Vakuutusedustajan ja sivutoimisen vakuutusedustajan rekisteröinti sekä vakuutusedustajarekisteri

13 §. Vakuutusedustajarekisteriin merkittävät tiedot. Talousvaliokunta kiinnittää huomiota siihen, ettei lakiehdotuksen mukaan vakuutusedustajarekisteriin merkittäisi tietoja työeläkevakuutuksen harjoittamisesta. Talousvaliokunta ehdottaa lainkohtaan tehtäväksi tätä koskevan tarkennuksen.

15 §. Tietojen antaminen vakuutusedustajarekisteristä ja tietojen saatavilla pitäminen.

Voimassa olevan vakuutusedustuksesta annetun lain 8 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan vakuutusedustajarekisteriin on merkittävä vakuutusmeklarin vastuuvakuutuksen antaja ja vakuutusmäärä. Säännöstä on tulkittu siten, että Finanssivalvonnan on pidettävä tieto julkisesti saatavilla. Vastaava säännös on vakuutusten tarjoamisesta annettavan lain 13 §:n 1 momentin 8 kohdassa. Kuitenkaan tietojen saatavilla pitämistä koskevassa nimenomaisessa 15 §:ssä ei ole tästä säännöstä. Lähtökohtaisesti vakuutusmeklarin tai sivutoimisen vakuutusmeklarin kuuluisi antaa tieto asiakkaalleen. Joskus kuitenkin vakuutusmeklari tai sivutoiminen vakuutusmeklari ei sitä halua antaa tai asiakas ei osaa tai halua sitä kysyä. Ilman nimenomaista säännöstä asia tulisi Finanssivalvonnan ratkaistavaksi viranomaisen julkisuudesta annetun lain yleisten säännösten nojalla. Talousvaliokunta ehdottaa selkeyden vuoksi nimenomaista vastuuvakuutuksen antajaa ja vakuutuksen määrää koskevaa lisäystä 15 §:n 3 momenttiin.

3 luku. Hyvämaineisuus ja ammattipätevyys

20 §. Ammattipätevyyden ylläpito ja kehittäminen. Vakuutusten tarjoamislain 20 §:ssa ehdotetaan 15 tunnin jatkuvan koulutuksen vaatimusta vain vakuutusten tarjoamiseen osallistuville henkilöille. Euroopan komission tulkinnan mukaan direktiivin 10 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu työntekijä tarkoittaa myös vakuutusten tarjoamisesta vastaavia henkilöitä. Tämän johdosta lakiin tulisi lisätä myös tarjoamisesta vastaavat henkilöt. Pykälää tulee täydentää vastaavasti.

4 luku. Vakuutusedustajan ja sivutoimisen vakuutusedustajan sijoittautumisvapaus ja palvelujen tarjoamisen vapaus

26 §. Menettely toisen ETA-valtion vakuutusedustajan tai sivutoimisen vakuutusedustajan aloittaessa vakuutusten tarjoamisen Suomessa. Lain 26 §:n 2 momentissa on säännöksiä vain sivuliikkeiden osalta. Direktiivissä säädetään kuitenkin myös pysyvän liikepaikan käyttämisen mahdollisuudesta. Euroopan komission tulkinnan mukaan jäsenvaltio ei tältä osin voi rajata toiminnan muotoa, vaan ulkomaisella toimijalla on muodon osalta valinnanvapaus. Tämän johdosta säännökseen tulee lisätä myös maininta pysyvästä liikepaikasta.

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

28 §. Oikeus aloittaa vakuutusten tarjoaminen Suomessa sijoittautumisvapauden perusteella. Lain 28 §:n 1 momentissa on säännöksiä vain sivuliikkeiden osalta. Direktiivissä säädetään kuitenkin myös pysyvän liikepaikan käyttämisen mahdollisuudesta. Euroopan komission tulkinnan mukaan jäsenvaltio ei tältä osin voi rajata toiminnan muotoa, vaan ulkomaisella toimijalla on muodon osalta valinnanvapaus. Tämän johdosta säännökseen tulee lisätä myös maininta pysyvästä liikepaikasta.

5 luku. Liiketoiminnan menettelytavat ja tiedonantovelvollisuus

36 §. Vakuutusmeklarin tiedonantovelvollisuus. Pykälässä säädetään vakuutusmeklarin tiedonantovelvollisuudesta. Lainkohdan neljännessä momentissa täsmennetään, että asiakkaille annettavien tietojen on perustuttava määrätynlaiseen analyysiin. Momentin sisältämä poikkeussäännös viittaa kuitenkin vakuutusmeklarin ohella sivutoimiseen vakuutusedustajaan. Pykälän otsikosta ja asiayhteydestä on pääteltävissä, että kysymys on kirjoitusvirheestä ja tarkoituksena on ollut säätää vakuutusmeklarin ja sivutoimisen vakuutusmeklarin velvoitteesta asiakasta kohtaan sekä tähän sopimusrelaatioon liittyvästä poikkeusmahdollisuudesta. Talousvaliokunta ehdottaa neljännen momentin termiä ”sivutoimisen vakuutusedustajan” korvattavaksi termillä ”sivutoimisen vakuutusmeklarin”.

42 §. Tuotehallintajärjestelmät. Pykälän 5 momenttiin tulee lisätä komission delegoidun asetuksen numero 2017/2358.

6 luku. Sijoitusvakuutuksia koskevat lisävaatimukset

45 §. Toiminta eturistiriitatilanteessa. Pykälän 3 momenttiin tulee lisätä komission delegoidun asetuksen numero 2017/2359.

46 §. Palvelun laadun turvaaminen kannustinten yhteydessä. Pykälän 2 momenttiin tulee lisätä komission delegoidun asetuksen numero 2017/2359.

49 §. Asianmukaisuuden arviointi. Pykälän 2 momenttiin tulee lisätä komission delegoidun asetuksen numero 2017/2359.

50 §. Henkilökohtainen suositus ja soveltuvuuden arviointi. Pykälän 3 momenttiin tulee lisätä komission delegoidun asetuksen numero 2017/2359.

8 luku. Vakuutusedustuslautakunta

61 §. Lautakunnan asettaminen, jäsenet ja päätösvaltaisuus. Pykälän 2 momenttiin tulee lisätä lautakunnan varajäsenet koulutusvaatimusten ja riippumattomuusedellytysten piiriin lisäämällä lainkohtaan sanat ”sekä heidän varajäsenensä”.

65 §. Muutoksenhaku lautakunnan päätökseen. Pykälän ensimmäisen momentin säädösviite tulee korjata.

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

9 luku. Valvonta, seuraamukset ja vahingonkorvausvastuu

69 §. Valvontaviranomaisten sopimus valvontatehtävien siirtämisestä. Pykälän kolmanteen momenttiin tulee lisätä ”Euroopan komissiolle”.

71 §. Seuraamusmaksu. Pykälän 1 momentin 1—6 kohtien alkuun tulee lisätä säädösviittauksen selventämiseksi ”tämän lain”.

10 luku. Erinäiset säännökset

84 §. Siirtymäsäännökset. Talousvaliokunta katsoo, että siirtymäsäännöksen 4 momentin toisen virkkeen ja 5 momentin toisen virkkeen ei ole ajateltu tarkoittavan pelkästään luonnollisena henkilönä rekisteröityneitä vakuutusedustajia vaan myös oikeushenkilöitä. Selkeyden vuoksi pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi momentti kuudenneksi momentiksi. Lisäksi lisätään uusi 7 momentti. Tällöin ehdotuksen mukainen 6 momentti siirtyy 8 momentiksi.

2. Laki vakuutusyhtiölain muuttamisesta

Määritelmät

1 luku. Vakuutusyhtiön toiminnan keskeiset periaatteet ja lain soveltaminen

11 b §. Eräitä vakuutusmatematiikkaan ja rahoitukseen liittyviä määritelmiä. Talousvaliokunnan asiantuntijakuulemisessa on kiinnitetty huomiota eräisiin ns. Solvenssi II -direktiivin (2009/138/EY) täytäntöönpanon tarkentamisen johdosta ehdotettuihin määritelmien lisäyksiin. Näiden muutosten tarkoitus on Euroopan komission tekemien huomioiden asianmukainen täytäntöönpano. Hallituksen esitykseen sisältyvät määritelmiä koskevat ehdotukset on vähäisin muutoksin kopioitu Solvenssi II -direktiivistä. Komissio on kuitenkin tarkentanut jäsenvaltioiden täytäntöönpanon seuranta tavalla, jossa kiinnitetään huomiota täytäntöönpanoon yksittäisten sanojen tarkkuudella. Talousvaliokunta pitää perusteltuna, että kansallinen lainsäädäntömme on mahdollisimman pitkälti yhteensopiva Solvenssi II -sääntelyn kanssa, ja ehdottaa eräitä vakuutusmatematiikkaan ja rahoitukseen liittyviä määritelmiä täsmennettäväksi.

6 luku. Vakuutusyhtiön johto, hallintojärjestelmä ja varojen sijoittaminen

5 §. Toimitusjohtajaan ja tämän sijaiseen sovellettavat säännökset. Talousvaliokunta toteaa, että Solvenssi II -direktiivin täytäntöönpanon yhteydessä vakuutusyhtiölain 6 luvun 4 § kirjoitettiin kokonaisuudessaan uudestaan yhtenäiseksi pykäläksi. 5 §:n 1 momentissa on kuitenkin viittaussäännöksiä, joissa viitataan muutetun 4 §:n momentteihin. Seurauksena vaikuttaisi siltä, että Finanssivalvonnalla ei olisi toimivaltaa antaa tarkempia määräyksiä vakuutusyhtiön toimitusjohtajan soveltuvuutta ja luotettavuutta koskevan ilmoituksen osalta. Tämä ei ollut tarkoitus. Siksi 5 §:n 1 momenttiin ehdotetaan korjausta, joka vastaa Solvenssi II -direktiivin 42 artiklan sisältöä sekä nyt voimassa olevan 4 §:n sisältöä ja tarkoitusta myös toimitusjohtajan soveltuvuutta ja luotettavuutta koskevan ilmoituksen osalta.

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

31 luku. Vakuutusyhtiön toimintaa koskevat muut säännökset

Soveltamissäännöstä tulee täydentää siten, että sen sanamuoto on seuraava: ”Tämän lain säännöksiä 31 luvun 1 ja 3 §:n kumoamisesta sekä 31 luvun 1 §:n edellä olevan väliotsikon muuttamisesta sovelletaan...”.

4. Laki ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta

60 §. Markkinointi. Ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 60 §:ään sisältyvä viittaus-säännös poikkeaa tässä hallituksen esityksessä ehdotetun vakuutusyhdistyksistä annetun lain (1250/1987) 12 luvun 2 §:n viittaussäännöksestä. Viimeksi mainittua säännöstä voidaan pitää sisällöltään täsmällisempänä kuin ensiksi mainittua. Ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 60 §:ssä on perusteltua tarkentaa pykälän informatiivisia ja sisällöllisiä lakiviittauksia vakuutus-yhdistyslain sanamuotoa mukaillen.

5. Laki vakuutussopimuslain muuttamisesta

Johtolause. Lain johtolauseen säädösviittaus tulee korjata.

1 luku. Yleisiä säännöksiä

Lakiehdotukseen tulee lisätä puuttuva, lukua ilmaiseva väliotsikko.

2 §. Määritelmiä. Pykälän 1 momentin 2 a) kohtaan on tarpeen tehdä korjaus. Säännökseen sisältyvän sijoitusvakuutuksen määritelmästä on perusteltua poistaa viittaus työkyvyttömyyden varalta otettaviin vakuutuksiin, koska määritelmän mukaan sijoitusvakuutukset ovat henkivakuutuksia eivätkä työkyvyttömyyden varalta otetut vakuutukset ole vakuutussopimuslain järjestelmässä henkivakuutuksia. Niitä ei siten ole tarpeen erikseen sulkea pois sijoitusvakuutuksen määritelmän piiristä.

2 luku. Vakuutuksesta annettavat tiedot

5 d §. Poikkeukset eräistä vakuutuksenantajan velvollisuuksista. 2 momentin säädösviittaukseen tulee lisätä selkeyden vuoksi sana ”edellä”.

7 §. Tiedot vakuutusten voimassaoloaikana. Pykälän sanamuodon mukaan jää epäselväksi, koskeeko pykäläehdotuksen mukainen velvoite vain asiakkaan toimeksiannosta vakuutussopimukseen ja sijoituskohteisiin tehtyjä muutoksia vai muitakin muutoksia. Säännöstä tulee selvittää poistamalla 1 momentin toinen virke.

Talousvaliokunta ehdottaa lisäksi pykälään lisättäväksi uutta 2 momenttia. Säännös täydentäisi voimassa olevan 7 §:n 1 momentin säännöstä, jonka mukaan vuositiedotteessa on annettava tietoja seikoista, joilla on vakuutuksenottajalle ilmeistä merkitystä ja joista on kulujen osalta tarkemmin määrätty Finanssivalvonnan antamissa määräyksissä ja ohjeissa. Tiedot mainituista kuiluista on annettava säännöllisesti. Tiedot annetaan minimissään 1 momentilla tarkoitettulla vuositiedotteella, mutta ne voidaan antaa myös erikseen lyhyempää ajanjaksoa koskien.

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

9 a §. Tarkemmat säännökset ja määräykset. Asiayhteydestä ja yksityiskohtaisista perusteista on pääteltävissä, että pykälän 2 momentin sanamuoto on virheellinen. Samoin perustein kuin edellä 2 §:n suhteen säännös tulee korjata poistamalla sanat ”kuin eläkevakuutuksia”.

8. Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Johtolause. Lain johtolauseen säädösviittaukset tulee korjata.

40 §. Seuraamusmaksu. Hallituksen esityksen mukainen pykälän 1 momentti on vanhentunut, ja se tulee korjata kuulumaan seuraavasti: ”Seuraamusmaksu määrätään sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:ssä, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 12 luvun 2 §:ssä, arvopaperitileistä annetun lain 15 §:ssä, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 6 §:ssä, maksulaitoslain 48 a §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 22 luvun 2 §:ssä, sijoitusrahastolain 144 b §:ssä, joukkorahoituslain 15 §:n 2 momentissa, luottolaitostoinnasta annetun lain 20 luvun 1 §:ssä tai kriisinratkaisulain 18 luvun 1 §:ssä tai vakuutusten tarjoamisesta annetun lain 68 tai 71 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä tai päätöksiä.”

41 a §. Seuraamusmaksun enimmäismäärä eräissä tapauksissa. Hallituksen esityksen mukainen 41 a pykälän 3 momentti on vanhentunut ja se tulee korjata kuulumaan seuraavasti: ”Jos seuraamusmaksu koskee sijoitusrahastolain 144 b §:n 2 momentissa, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 6 tai 7 momentissa taikka kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 12 luvun 2 §:n 2 tai 3 momentissa mainittujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko 10 prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään viisi miljoonaa euroa, sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään viisi miljoonaa euroa.”

Pykälään on aikaisemmin lisätty uudet momentit 9 ja 10, mitä hallituksen esityksessä ei ole huomioitu. Hallituksen esityksessä ehdotetaan tähän pykälään lisättäväksi uusi 4 momentti, minkä johdosta voimassa olevassa laissa olevat 4—12 momentit siirtyvät uusiksi 5—13 momenteiksi.

Vastaavasti 11 momentti muuttuu 12 momentiksi seuraavin muutoksin: ”Edellä 7—11 momentissa säädetyn estämättä seuraamusmaksu saa kuitenkin olla enintään kolme kertaa niin suuri kuin teolla tai laiminlyönnillä saatu hyöty, jos hyödyn suuruus on määriteltävissä.”

9. Laki Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain 1 ja 6 §:n muuttamisesta

Lain nimike. Lain nimikkeen kirjoitusvirhe tulee korjata.

Johtolause. Johtolauseen virheelliset säädösviittaukset tulee korjata.

6 §. Muun maksuvelvollisen perusmaksu. Hallituksen esityksen antamisen jälkeen pykälää on muutettu lailla 1076/2017, minkä johdosta ehdotettuun pykälään täytyy tehdä teknisiä muutoksia.

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

10. Laki sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n muuttamisesta

6 luku. Sijoituspalvelun tarjoamisen taloudelliset toimintaedellytykset ja talouden vakauden valvonta

1 §. Vähimmäispääoma. Hallituksen esityksessä esitetään muutettavaksi pykälän 5 momentin johdanto-osaa. Asiayhteydestä käy kuitenkin ilmi, että tämä ei ole voinut olla ehdotetun sääntelyn tarkoitus, vaan on tarkoitettu ehdottaa muutettavaksi 6 momenttia. Talousvaliokunta ehdottaa esitetyn muutoksen kohdistamista pykälän 5 momentin johdantokappaleen sijasta 6 momentin johdantokappaleeseen.

12. Laki kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Lain nimike. Lain nimikkeen kirjoitusvirhe tulee korjata.

11 §. Lausunnon pyytäminen. Pykälän viittaus arvopaperimarkkinalakiin tulee korjata.

13. Laki työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta

1 luku. Yleiset säännökset

1 §. Lain soveltamisala. Talousvaliokunta toteaa, että työeläkevakuutusyhtiöistä annettuun lakiin on tarpeellista tehdä tässä mietinnössä edellä kuvattujen muutosten johdosta teknisiä tarkennuksia. Lain 1 §:n 3 momenttia on tarpeellista muuttaa siltä osin kuin säännöksessä rajataan vakuutusyhtiölain soveltamisalaa työeläkevakuutusyhtiöön.

4 luku. Yhtiön hallinto

9 f §. Hallitukseen sovellettavat vakuutusyhtiölain ja osakeyhtiölain säännökset. Työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) osalta on tarpeellista tehdä vastaava tekninen muutos hallitukseen sovellettavien säännösten osalta kuin edellä vakuutusyhtiölaissa toimitusjohtajan osalta.

11 luku. Erinäisiä säännöksiä

33 b §. Markkinointi. Yhdenmukaisesti tämän lain 1 §:ään tehtyjen muutosten kanssa lain 11 lukuun tulee lisätä uusi työeläkevakuutusyhtiön markkinointia koskeva pykälä. Säännös vastaa sisällöltään vakuutusyhtiölain 31 luvun 1—3 momenttia, joita sovelletaan työeläkevakuutusyhtiöihin.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Talousvaliokunnan päätösehdotus:

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 172/2017 vp sisältyvät 3., 6., 7. ja 11. lakiehdotuksen.

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 172/2017 vp sisältyvät 1., 2., 4., 5., 8.—10. ja 12. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Eduskunta hyväksyy uuden 13. lakiehdotuksen. (Valiokunnan uusi lakiehdotus)

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

vakuutusten tarjoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan vakuutusten tarjoamisen aloittamiseen ja harjoittamiseen. Mitä tässä laissa säädetään vakuutusten tarjoamisen aloittamisesta ja harjoittamisesta, sovelletaan myös jälleenvakuutusten tarjoamisen aloittamiseen ja harjoittamiseen, jollei laissa toisin säädetä.

2 §

Vakuutusten tarjoaminen

Vakuutustentarjoamisella tarkoitetaan vakuutus sopimuksen valmistelua, vakuutus sopimusta koskevan henkilökohtaisen suosituksen ja vakuutus sopimusta koskevien muiden tietojen antamista, vakuutus sopimuksen tekemistä ja avustamista vakuutus sopimuksen hoitamisessa ja täyttämisessä.

Vakuutusten tarjoamisena ei kuitenkaan pidetä:

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

1) vakuutusta koskevien tietojen antamista satunnaisesti muun liike- tai ammattitoiminnan yhteydessä, jos toiminnan tarkoituksena ei ole auttaa asiakasta tekemään tai soveltamaan vakuutus-sopimusta;

2) vakuutuksenantajan ammattimaista korvaushakemusten hallinnointia taikka vahingon selvittelyä tai asiantuntija-arvion tekemistä korvausasiasta;

3) yhteisö- ja kuluttajaneuvontaa muun kuin vakuutuksentarjoajan tai eräiden sivutoimisten vakuutusedustajien toimesta, jos tietojen antaja ei toteuta muita toimia auttaakseen asiakasta vakuutus- tai jälleenvakuutussopimuksen tekemisessä.

3 §

Jälleenvakuutuksia ja suurten riskien vakuuttamista koskeva soveltamisalan raja

Tämän lain 4, 32—60, 74, 75 ja 78 §:ää ei sovelleta jälleenvakuutusten tarjoamiseen.

Tämän lain 4, 32, 33, 36—38 §:ää, 39 §:n 2 momenttia, 42 ja 43 §:ää, 57 §:n 2 momenttia ja 78 §:ää ei sovelleta, kun vakuutuksentarjoajan toiminta koskee suurten riskien vakuuttamista.

4 §

Eräitä sivutoimisia vakuutusedustajia koskeva soveltamisalan raja

Tätä lakia sovelletaan jäljempänä 2 momentissa säädetyllä tavalla rajoitetusti sellaisiin sivutoimisiin vakuutusedustajiin, jotka tarjoavat vain sellaisia vakuutuksia, jotka:

1) ovat vuoden pituisen ajan perusteella lasketulta vakuutusmaksultaan enintään 600 euroa tai, jos 3 kohdassa tarkoitetun matkan tai muun palvelun kesto on enintään kolme kuukautta, vakuutusmaksu on enintään 200 euroa jokaista vakuutettua henkilöä kohden;

2) liittyvät täydentävänä kyseisen sivutoimisen vakuutusedustajan myymään tavaraan tai toimittamaan palveluun; ja

3) kattavat kyseisen sivutoimisen vakuutusedustajan myymän **tai toimittaman** tavaran viallisuuteen, katoamiseen tai rikkoutumiseen, toimitetun palvelun käyttämättä jäämiseen tai varattuun matkaan liittyvän riskin.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuihin sivutoimisiin vakuutusedustajiin sovelletaan vain 6, 30, 32—35, 40 ja 41 §:ää, 78 §:n 2 momenttia ja 79—81 §:ää. Mainittujen sivutoimisten vakuutusedustajien on annettava asiakkaalle ennen vakuutussopimuksen tekemistä vahinkovakuutusta koskeva vakiomuotoinen asiakirja, josta annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Jos vakuutusten tarjoamista harjoitetaan 1 momentissa tarkoitettujen sivutoimisten vakuutusedustajien kautta, vakuutuksenantajan tai vakuutusedustajan on huolehdittava, että 2 momentissa säädetyt vaatimukset täytetään.

5 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

1) *vakuutuksenantajalla* vakuutusyhtiölain (521/2008) 1 luvun 1 §:ssä tarkoitettua vakuutusyhtiötä työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa (354/1997) tarkoitettua työeläkevakuutusyhtiötä lukuun ottamatta, vakuutusyhtiölain 1 luvun 4 §:ssä tarkoitettua jälleenvakuutusyhtiötä, ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain (398/1995) 2 §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua vakuutusyhtiötä ja vakuutusyhdistyslain (1250/1987) 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua vakuutusyhdistystä;

2) *vakuutusmeklarilla* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka ei ole vakuutuksenantaja tai sen työntekijä ja joka vastiketta vastaan harjoittaa ensivakuutusten tarjoamista muun asiakkaan kuin ensivakuutusta harjoittavan vakuutuksenantajan kanssa tekemänsä toimeksiantosopimuksen perusteella tai joka vastiketta vastaan harjoittaa jälleenvakuutusten tarjoamista;

3) *asiamiehellä* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka ei ole vakuutuksenantaja tai sen työntekijä ja joka vastiketta vastaan harjoittaa vakuutusten tarjoamista vakuutuksenantajan lukuun ja vastuulla taikka joka ei ole jälleenvakuutusta harjoittava vakuutuksenantaja tai sen työntekijä ja joka vastiketta vastaan harjoittaa jälleenvakuutusten tarjoamista jälleenvakuutusta harjoittavan vakuutuksenantajan lukuun ja vastuulla;

4) *vakuutusedustajalla* vakuutusmeklaria ja asiamiestä;

5) *sivutoimisella vakuutusedustajalla* luonnollista henkilöä tai muuta oikeushenkilöä kuin luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014) tarkoitettua luottolaitosta tai sijoituspalvelulaissa (747/2012) tarkoitettua sijoituspalveluyritystä tai vastaavaa muiden ETA-valtioiden luottolaitosta tai sijoituspalveluyritystä, jonka pääasiallinen ammatillinen toiminta on muu kuin vakuutusten tarjoaminen ja joka tarjoaa sivutoimisesti vastiketta vastaan ainoastaan tiettyjä vakuutuksia, jotka liittyvät täydentävinä tavaraan tai palveluun ja jotka eivät kata henkivakuutus- tai vastuuriskejä, paitsi jos tämä vakuutusturva täydentää vakuutusedustajan pääasiallisen ammatillisen toiminnan yhteydessä tarjoamaa tavaraa tai palvelua;

6) *vakuutuksentarjoajalla* vakuutuksenantajaa, vakuutusedustajaa ja sivutoimista vakuutusedustajaa;

7) *vakuutuksen tarjoamiseen osallistuvalla henkilöllä* vakuutuksentarjoajalla työskentelevää vakuutusten tarjoamiseen suoraan osallistuvaa luonnollista henkilöä;

8) *vastikkeella* palkkaa, palkkiota tai muuta taloudellista etua;

9) *pysyvällä tavalla* tapaa, jolla asiakas voi tallentaa ja toisintaa hänelle henkilökohtaisesti osoitettuja tietoja muuttumattomina siten, että ne ovat saatavilla myöhempää käyttöä varten tietojen käyttötarkoituksen kannalta asianmukaisen ajan;

10) *ETA-valtiolla* Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota;

11) *kolmannella maalla* muuta kuin ETA-valtiota;

12) *sijoitusvakuutuksella* muuta henkivakuutusta kuin:

a) henkivakuutussopimusta, jonka mukaiset etuudet maksetaan ainoastaan kuoleman sattuessa tai loukkaantumisesta, sairaudesta tai vammasta johtuvan työkyvyttömyyden vuoksi;

b) ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten toiminnasta ja valvonnasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/41/EY tai vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/138/EY (Solvenssi II) soveltamisalaan kuuluvaa virallisesti tunnustettua ammatillista lisäeläkejärjestelmää taikka muuta ryhmävakuutuksena pidettävää eläkevakuutusta;

13) *ammattimaisella asiakkaalla* sijoituspalvelulain 1 luvun 18 §:ssä tarkoitettua ammattimaista asiakasta;

14) *läheisillä sidoksilla* vakuutusyhtiölain 1 luvun 10 §:ssä tarkoitettua merkittävää sidonnaisuutta;

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

15) *kotijäsenvaltiolla* ETA-valtiota, jossa vakuutusedustajana tai sivutoimisena vakuutusedustajana toimivalla luonnollisella henkilöllä on asuinpaikka, tai ETA-valtiota, jossa vakuutusedustajana tai sivutoimisena vakuutusedustajana toimivan oikeushenkilön sääntömääräinen kotipaikka sijaitsee tai, jos sillä ei kansallisen lainsäädännön mukaan ole sääntömääräistä kotipaikkaa, ETA-valtiota, jossa sen keskushallinto sijaitsee;

16) *vastaanottavalla jäsenvaltiolla* ETA-valtiota, joka ei ole vakuutusedustajan tai sivutoimisen vakuutusedustajan kotijäsenvaltio ja jossa vakuutusedustajalla tai sivutoimisella vakuutusedustajalla on pysyvä liikepaikka tai toimipaikka tai jossa vakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja tarjoaa vakuutuksia;

17) *sivuliikkeellä* vakuutusedustajan tai sivutoimisen vakuutusedustajan asioimistoa tai sivuliikettä, joka sijaitsee muun ETA-valtion kuin vakuutusedustajan tai sivutoimisen vakuutusedustajan kotijäsenvaltion alueella;

18) *suurella riskillä* vakuutusyhtiölain 31 luvun 4 §:n 2 momentissa tarkoitettua suurta riskiä;

19) *direktiivillä* vakuutusten tarjoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä [EU 2016/97](#);

20) *Solvenssi II -direktiivillä* vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2009/138/EY (Solvenssi II);

21) *vakuutusmuotoisella sijoitustuotteella* vakuutustuotetta, johon sisältyy maturiteetti- tai takaisinostoarvo ja jossa markkinoiden vaihtelu vaikuttaa suoraan tai välillisesti koko maturiteetti- tai takaisinostoarvoon tai sen osaan, lukuun ottamatta seuraavia vakuutustuotteita:

a) Solvenssi II -direktiivin liitteessä I (vahinkovakuutusluokat) luetellut vahinkovakuutustuotteet;

b) henkivakuutussopimukset, jos sopimuksen mukaiset etuudet maksetaan ainoastaan kuoleman sattuessa tai loukkaantumisesta, sairaudesta tai vammasta johtuvan työkyvyttömyyden vuoksi;

c) eläketuotteet, joiden pääasialliseksi tarkoitukseksi katsotaan kansallisen lainsäädännön nojalla tulojen tarjoaminen sijoittajalle eläkkeelläoloaikana ja jotka antavat sijoittajalle oikeuden tiettyihin etuuksiin;

d) virallisesti tunnustetut ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten toiminnasta ja valvonnasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/41/EY tai Solvenssi II -direktiivin soveltamisalaan kuuluvat ammatilliset lisäeläkejärjestelmät;

e) yksilölliset eläketuotteet, joiden osalta kansallisessa lainsäädännössä vaaditaan työnantajan rahoitusosuutta ja joissa työnantaja tai työntekijä ei voi valita eläketuotetta tai eläketuotteen tarjoajaa.

Ensivakuutusten tarjoamista päätoimisesti harjoittava 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu vakuutusmeklari tai 3 kohdassa tarkoitettu asiamies ei ole sivutoiminen vakuutusedustaja.

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

2 luku

Vakuutusedustajan ja sivutoimisen vakuutusedustajan rekisteröinti sekä vakuutusedustajarekisteri

6 §

Oikeus harjoittaa vakuutusten tarjoamista Suomessa

Vakuutusten tarjoamista saavat harjoittaa:

- 1) luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, jotka on rekisteröity:
 - a) vakuutusedustajarekisteriin vakuutusedustajiksi tai sivutoimiseksi vakuutusedustajiksi; tai
 - b) muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa ja ovat tehneet ilmoituksen kyseisen ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle vakuutusten tarjoamisesta Suomessa;
- 2) 4 §:ssä tarkoitetut sivutoimiset vakuutusedustajat;
- 3) vakuutuksenantajat.

Vakuutuksenantajien oikeudesta harjoittaa vakuutusten tarjoamista osana muuta vakuutustoimintaa säädetään vakuutusyhtiölaissa, ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa ja vakuutusyhdistyslaissa.

Jälleenvakuutusten tarjoamista saavat harjoittaa myös jälleenvakuutusedustajat tai sivutoimiset jälleenvakuutusedustajat, joiden kotijäsenvaltio on muu kuin ETA-valtio.

7 §

Rekisteröintihakemus

Ennen vakuutusten tarjoamisen aloittamista vakuutusedustajan tai sivutoimisen vakuutusedustajan on tehtävä hakemus Finanssivalvonnalle vakuutusedustajarekisteriin merkitsemistä varten. Hakemus voidaan tehdä sähköisesti vakuutusedustajarekisterin kautta. Hakemuksessa on ilmoitettava 8, 9 ja 13 §:ssä tarkoitetut tiedot. Annettavat tiedot eivät saa olla virheellisiä tai harhaanjohtavia.

8 §

Vakuutusmeklarin rekisteröinnin edellytykset

Finanssivalvonnan on rekisteröitävä hakija vakuutusmeklariksi, jos:

- 1) hakija ei ole vakuutuksenantajaan työ- tai asiamiessuhteessa tai sellaisessa sopimukseen tai omistukseen perustuvassa tai muussa riippuvuussuhteessa, joka on omiaan vaikuttamaan asiakkaan etujen vastaisesti vakuutusmeklarin toimintaan;
- 2) hakija on merkitty kaupparekisteriin tai muuhun vastaavaan julkiseen rekisteriin ja hakijan kotipaikka on Suomessa tai, jos hakija on luonnollinen henkilö, hänen asuinpaikkansa on Suomessa;
- 3) hakija ei ole konkurssissa ja, jos hakija on luonnollinen henkilö, hän on täysi-ikäinen ja hänelle ei ole määrätty edunvalvojaa tai hänen toimintakelpoisuuttaan ei ole rajoitettu;

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

4) hakijan 17 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetut henkilöt ovat 16 §:ssä tarkoitetulla tavalla hyvämaineisia;

5) hakijan, jos tämä on oikeushenkilö, johdossa olevilla 19 §:n 2 momentissa tarkoitetuilla henkilöillä on 18 §:ssä tarkoitettu ammattipätevyys tai, jos hakija on luonnollinen henkilö, hänellä on vakuutusedustuslautakunnan myöntämä vakuutusmeklaritutkinnolla osoitettu ammattipätevyys;

6) hakijalla on 58 §:n mukainen vastuuvakuutus tai sitä vastaava vakuus sekä 59 §:n mukainen asiakasvarojen erillään pitoa koskeva järjestelmä;

7) hakijalla on 21 §:n 2 momentissa tarkoitetut toiminta- ja menettelytavat ja arviointijärjestelmät sekä suunnitelma 78 §:n 1 momentin mukaiseksi arkistoksi;

8) hakija on oikeushenkilö, tämän palveluksessa olevista vakuutusten tarjoamiseen osallistuvista henkilöistä vähintään 30 prosenttia rekisteröidään vakuutusmeklareiksi ja heistä ilmoitetaan tässä pykälässä ja 13 §:ssä tarkoitetut tiedot;

9) rekisteröintihakemuksessa on ilmoitettu niiden osakkeenomistajien tai jäsenten nimi, henkilötunnus tai syntymäaika tai yritys- ja yhteisötietolaissa (244/2001) tarkoitettu yritys- ja yhteisötunnus ja asuin- tai kotipaikka, jotka omistavat vähintään kymmenesosan vakuutusmeklarista, ja tiedot näiden osuuksien suuruudesta;

10) rekisteröintihakemuksessa on ilmoitettu niiden luonnollisten ja oikeushenkilöiden nimi, henkilötunnus tai syntymäaika tai yritys- ja yhteisötunnus ja asuin- tai kotipaikka, joilla on kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:n mukainen määräysvalta tai läheiset sidokset vakuutusmeklariin;

11) rekisteröintihakemuksessa on ilmoitettu tieto siitä, etteivät 9 kohdassa tarkoitetut osuudet tai 10 kohdassa tarkoitetut läheiset sidokset estä Finanssivalvonnan tai muiden toimivaltaisten viranomaisten valvontatehtävien tehokasta hoitamista.

Mitä 1 momentin 1—6 ja 9—11 kohdassa säädetään vakuutusmeklariksi rekisteröinnin edellytyksistä, sovelletaan myös, kun hakija hakee rekisteröintiä sivutoimiseksi vakuutusmeklariksi.

Edellä 1 momentin 6 ja 7 kohdassa säädettyä ei sovelleta luonnolliseen henkilöön, joka harjoittaa vakuutusten tarjoamista yksinomaan 1 momentissa tarkoitetun oikeushenkilön lukuun.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä rekisteröintiä koskevista tiedoista ja asiakirjoista.

9 §

Asiamiehen rekisteröinnin edellytykset

Finanssivalvonnan on rekisteröitävä hakija asiamieheksi, jos:

1) hakija on merkitty kaupparekisteriin tai muuhun vastaavaan julkiseen rekisteriin ja hakijan kotipaikka on Suomessa tai, jos hakija on luonnollinen henkilö, hänen asuinpaikkansa on Suomessa;

2) hakija ei ole konkurssissa ja, jos hakija on luonnollinen henkilö, hän on täysi-ikäinen ja hänelle ei ole määrätty edunvalvojaa tai hänen toimintakelpoisuuttaan ei ole rajoitettu;

3) hakijan 17 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetut henkilöt ovat 16 §:ssä tarkoitetulla tavalla hyvämaineisia;

4) hakijan, jos tämä on oikeushenkilö, johdossa olevilla 19 §:n 2 momentissa tarkoitetuilla henkilöillä on 18 §:ssä tarkoitettu ammattipätevyys tai, jos hakija on luonnollinen henkilö, hänellä on viimeksi mainitussa pykälässä tarkoitettu ammattipätevyys;

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

5) hakijalla on 21 §:n 2 momentissa tarkoitetut toiminta- ja menettelytavat ja arviointijärjestelmät sekä suunnitelma 78 §:n 1 momentin mukaiseksi arkistoksi;

6) hakija on oikeushenkilö, sen palveluksessa olevista vakuutusten tarjoamiseen osallistuvista henkilöistä vähintään 30 prosenttia rekisteröidään asiamiehiksi ja heistä ilmoitetaan tässä pykälässä ja 13 §:ssä tarkoitetut tiedot;

7) rekisteröintihakemuksessa on ilmoitettu niiden osakkeenomistajien tai jäsenten nimi, henkilötunnus tai syntymäaika tai yritys- ja yhteisötietolaissa tarkoitettu yritys- ja yhteisötunnus ja asuin- tai kotipaikka, jotka omistavat vähintään kymmenesosan asiamiehestä, ja tiedot näiden osuuksien suuruudesta;

8) rekisteröintihakemuksessa on ilmoitettu niiden luonnollisten ja oikeushenkilöiden nimi, henkilötunnus tai syntymäaika tai yritys- ja yhteisötunnus ja asuin- tai kotipaikka, joilla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n mukainen määräysvalta tai läheiset sidokset asiamieheen;

9) rekisteröintihakemuksessa on ilmoitettu tieto siitä, etteivät 7 kohdassa tarkoitetut osuudet tai 8 kohdassa tarkoitetut läheiset sidokset estä Finanssivalvonnan tai muiden toimivaltaisten viranomaisten valvontatehtävien tehokasta hoitamista.

Mitä 1 momentin 1—4 ja 7—9 kohdassa säädetään asiamieheksi rekisteröinnin edellytyksistä, sovelletaan myös, kun hakija hakee rekisteröintiä sivutoimiseksi asiamieheksi.

Edellä 1 momentin 5 kohdassa säädettyä ei sovelleta luonnolliseen henkilöön, joka harjoittaa vakuutusten tarjoamista yksinomaan 1 momentissa tarkoitetun oikeushenkilön palveluksessa.

Edellä 1 momentin 6 kohdassa säädettyä ei sovelleta luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettuihin luottolaitoksiin eikä sijoituspalvelulaissa tarkoitettuihin sijoituspalveluyrityksiin.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä rekisteröintiä koskevista tiedoista ja asiakirjoista.

10 §

Rekisteröintihakemuksen hylkääminen

Finanssivalvonta voi hylätä rekisteröintihakemuksen, jos hakemuksessa annetut tiedot ovat virheellisiä tai harhaanjohtavia eikä niissä havaittuja puutteita ole korjattu Finanssivalvonnan antaman kohtuullisen määräajan kuluessa.

Rekisteröintihakemus on hylättävä, jos jokin 8 tai 9 §:ssä säädettyistä edellytyksistä ei täyty. Finanssivalvonnan on lisäksi hylättävä rekisteröintihakemus silloin, kun Finanssivalvonta ei kykene hoitamaan tehokkaasti valvontatehtäviään sovellettavan kolmannen maan lainsäädäntöön tai sen täytäntöönpanoon liittyvien vaikeuksien vuoksi, kun kyseinen lainsäädäntö tai sen täytäntöönpano koskee vakuutusedustajaan tai sivutoimiseen vakuutusedustajaan läheisten sidosten tai määräysvallan kautta sidoksissa olevaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä.

Finanssivalvonnan on hylättävä rekisteröintihakemus myös, jos olosuhteet huomioon ottaen on ilmeistä, että hakija aikoo harjoittaa vakuutusten tarjoamista toisen välikätenä.

11 §

Rekisteröintihakemuksen käsittelyaika

Finanssivalvonnan on käsiteltävä rekisteröintihakemus kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun hakemus ja sen käsittelemiseksi tarvittavat tiedot on toimitettu Finanssivalvonnalle.

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

12 §

Vakuutusedustajarekisteri

Finanssivalvonnan on ylläpidettävä ajantasaista sähköistä vakuutusedustajarekisteriä.

Finanssivalvonnan on huolehdittava siitä, että Finanssivalvonnan verkkosivustolta on yhteys Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen ylläpitämään keskitettyyn sähköiseen rekisteriin tietojen tarkastelemista varten.

Finanssivalvonnalla on oikeus muuttaa vakuutusedustajarekisterin sekä Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen rekisterin tietoja.

13 §

Vakuutusedustajarekisteriin merkittävät tiedot

Vakuutusedustajarekisteriin on merkittävä:

1) vakuutusedustajaksi rekisteröidyn luonnollisen henkilön nimi, toiminimi, mahdollinen apu-toiminimi, henkilötunnus tai syntymäaika tai yritys- ja yhteisötunnus, asuinpaikka ja sen liikepaikan osoite, josta vakuutusten tarjoamista pääasiallisesti harjoitetaan;

2) vakuutusedustajaksi rekisteröidyn oikeushenkilön toiminimi, yritys- ja yhteisötunnus, kotipaikka ja sen liikepaikan osoite, josta vakuutusten tarjoamista pääasiallisesti harjoitetaan;

3) vakuutusedustajaksi rekisteröidyn oikeushenkilön toimitusjohtajan ja hänen sijaisensa nimi, hallituksen jäsenten ja varajäsenten nimet, hallitukseen rinnastettavan toimitusjohtajan jäsenten ja varajäsenten nimet, vastuunalaiset yhtiömiehet sekä muiden vakuutusten tarjoamisesta vastaavien henkilöiden nimet, sekä mainittujen henkilöiden henkilötunnus;

4) toimiiko vakuutusedustaja vakuutusmeklarina vai asiamiehenä ja onko vakuutusten tarjoaminen pää- vai sivutoimista;

5) harjoittaako vakuutusedustaja **henkivakuutuksia, vahinkovakuutuksia vai työeläkettä** koskevaa vakuutusten tarjoamista sekä välittääkö vakuutusmeklari asiakkaalle tai vakuutuksenantajalle kuuluvia raha- tai muita varoja;

6) harjoittaako vakuutusedustaja jälleenvakuutuksen tarjoamista;

7) vakuutuksenantajat, joita asiamies edustaa;

8) vakuutusmeklarin vastuuvakuutuksen tai muun vastaavan vakuuden antaja ja määrä;

9) valtiot, joissa vakuutusedustaja aikoo harjoittaa vakuutusten tarjoamista sijoittautumisvapauden tai palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella, ja vakuutusedustajan yhteystiedot näissä valtioissa;

10) niiden osakkeenomistajien tai jäsenten nimi, henkilötunnus tai syntymäaika tai yritys- ja yhteisötunnus ja asuin- tai kotipaikka, jotka omistavat vähintään kymmenesosan vakuutusedustajasta, ja tiedot näiden osuuksien suuruudesta;

11) niiden luonnollisten ja oikeushenkilöiden nimi, henkilötunnus tai syntymäaika tai yritys- ja yhteisötunnus ja asuin- tai kotipaikka, joilla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n mukainen määräysvalta tai läheiset sidokset vakuutusedustajaan;

12) sellaiset Finanssivalvonnan määräämät kehotukset ja kiellot, joiden tehosteeksi on asetettu Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 33 a §:ssä tarkoitettu uhkasakko;

13) rekisteröintipäivä sekä rekisteristä poistamisen syy ja ajankohta.

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

Mitä 1 momentin 1—5 ja 7—11 kohdassa säädetään vakuutusedustajasta, vakuutusmeklarista tai asiamiehestä, sovelletaan myös sivutoimiseen vakuutusedustajaan, sivutoimiseen vakuutusmeklariin ja sivutoimiseen asiamieheen.

Edellä 1 momentin 12 kohdassa tarkoitettu merkintä on poistettava rekisteristä kolmen vuoden kuluttua sen vuoden päättymisestä, jona kehoitus on annettu tai kielto määrätty.

14 §

Tietojen muutoksista ilmoittaminen

Vakuutusedustajan tai sivutoimisen vakuutusedustajan on viipymättä ilmoitettava Finanssivalvonnalle vakuutusedustajarekisteriin merkittyjen tietojen muutoksista, liiketoiminnan lopettamisesta ja siitä, jos jokin rekisteröinnin edellytyksistä ei enää täyty.

Vakuutusedustajan tai sivutoimisen vakuutusedustajan on ilmoitettava Finanssivalvonnalle viimeistään kuukautta etukäteen muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa harjoittamaansa toimintaa koskevissa 13 ja 22 §:n mukaisissa tiedoissa tapahtuvasta muutoksesta. Finanssivalvonnan on ilmoitettava toisen ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle muutoksesta mahdollisimman pian ja viimeistään kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona Finanssivalvonta sai kyseisen tiedon.

15 §

Tietojen antaminen vakuutusedustajarekisteristä ja tietojen saatavilla pitäminen

Jokaisella on oikeus saada vakuutusedustajarekisteristä yritys- ja yhteisötunnuksella tai toiminnimellä taikka aputoiminimellä yksilöimästään vakuutusedustajasta tai sivutoimisesta vakuutusedustajasta rekisterissä olevat 3 momentissa tarkoitetut tiedot. Tietoa tähän rekisteriin merkityistä ilmoitusvelvollisista voidaan hakea myös kootusti elinkeinotoiminnan perusteella.

Sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentissa säädetään, rekisteristä saadaan luovuttaa tieto luonnollisen henkilön nimestä tai syntymäajasta tulosteena, teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti taikka saattaa ne yleisesti saataville sähköisen tietoverkon kautta. Henkilötietoja voidaan hakea sähköisen tietoverkon kautta vain yksittäisinä hakuina. Tieto henkilötunnuksen tunnusosasta saadaan luovuttaa vain, jos luovuttaminen täyttää viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 16 §:n 3 momentissa säädetty edellytykset. Rekisteriin tallennettua henkilötunnuksen tunnusosaa koskevan tiedon antamisen edellytyksenä on, että tietopyynnön tekijä antaa Finanssivalvonnalle selvityksen tietojen asianmukaisesta suojaamisesta.

Seuraavat rekisteriin merkityt tiedot Finanssivalvonnan on kuitenkin pidettävä yleisesti saatavilla sähköisen tietoverkon avulla:

1) yksityisen elinkeinonharjoittajan nimi, toiminimi, mahdollinen aputoiminimi, yritys- ja yhteisötunnus tai muu vastaava tunnistus ja sen liikepaikan käyntiosoite, jossa vakuutuksia pääasiallisesti tarjotaan;

2) oikeushenkilön toiminimi, mahdollinen aputoiminimi, yritys- ja yhteisötunnus tai muu vastaava tunnistus ja sen liikepaikan käyntiosoite, jossa vakuutuksia pääasiallisesti tarjotaan;

3) toimitusjohtajan ja hänen sijaisensa nimi, hallituksen jäsenten ja varajäsenten nimet, hallitukseen rinnastettavan toimielimen jäsenten ja varajäsenten nimet, vastuunalaiset yhtiömiehet sekä muiden vakuutusten tarjoamisesta vastaavien henkilöiden nimet;

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

- 4) rekisteröinnin päivämäärä sekä rekisteristä poistamisen päivämäärä ja syy;
- 5) tieto siitä, että vakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja toimii tietyn tai tiettyjen vakuutuksenantajien asiamiehenä ja tieto näistä vakuutuksenantajista;
- 6) tieto siitä, harjoittaako vakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja vahinko-, henki- tai jälleenvakuutusten tarjoamista sekä välittääkö vakuutusmeklari tai sivutoiminen vakuutusmeklari asiakkaalle tai vakuutuksenantajalle kuuluvia raha- tai muita varoja;
- 7) ne ETA-valtiot, joissa vakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja tarjoaa vakuutuksia;
- 8) vakuutusedustajalle tai sivutoimiselle vakuutusedustajalle määrättyt julkiset varoitukset, muut hallinnolliset seuraamukset sekä sellaiset kiellot, joiden tehosteeksi on asetettu uhkasakko;
- 9) vakuutusmeklarin vastuuvakuutuksen tai muun vastaavan vakuuden antaja ja määrä.

3 luku

Hyvämaineisuus ja ammattipätevyys

16 §

Hyvämaineisuus

Hyvämaineinen on henkilö, jota ei ole lainvoimaisella tuomiolla tuomittu viiden viimeisen vuoden aikana vankeusrangaistukseen tai kolmen viimeisen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton harjoittamaan vakuutusten tarjoamista. Henkilöä ei kuitenkaan pidetä hyvämaineisena, jos hän on muutoin aikaisemmallalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton.

Liiketoimintakiellon vaikutuksesta kelpoisuuteen säädetään liiketoimintakiellosta annetussa laissa (1059/1985).

17 §

Hyvämaineiset henkilöt

Vakuutuksenantajalla ja vakuutusedustajalla vakuutusten tarjoamiseen osallistuvien henkilöiden ja vakuutusten tarjoamisesta vastaavien henkilöiden on oltava hyvämaineisia. Sivutoimisella vakuutusedustajalla vakuutusten tarjoamisesta vastaavien henkilöiden on oltava hyvämaineisia.

Jos vakuutusedustaja on oikeushenkilö, vakuutusedustajan johdon ja sen, jolla on suoraan tai välillisesti vähintään kymmenesosa osakeyhtiön osakkeista tai osakkeiden tuottamasta äänivallasta tai, jos kyseessä on muu yhteisö kuin osakeyhtiö, vastaava omistus- tai määräämisvalta, on oltava hyvämaineisia.

Jos oikeushenkilö harjoittaa muuta säänneltyä ja valvottua finanssialan toimintaa ja 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen henkilöiden hyvämaineisuus selvitetään muun rahoitus- tai vakuutusalaan koskevan säädöksen nojalla, hyvämaineisuutta ei tarvitse selvittää tämän lain nojalla. Muun rahoitus- tai vakuutusalaan koskevan säädöksen nojalla tehty selvitys henkilön hyvämaineisuudesta voidaan ottaa huomioon tätä lakia sovellettaessa.

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

18 §

Ammattipätevyys

Riittävä ammattipätevyys ja tiedot on henkilöllä, jolla on tarpeelliset tiedot tarjoamistaan vakuutuksista ja joka tuntee vakuutusten tarjoamisen kannalta tarpeellisen lainsäädännön. Asiamiehen ja sivutoimisen asiamiehen on lisäksi tunnettava hyvä vakuutustapa, sekä vakuutusmeklarin ja sivutoimisen vakuutusmeklarin on lisäksi tunnettava hyvä vakuutusmeklaritapa.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään ammattipätevyyttä ja tietoja koskevista vähimmäisvaatimuksista.

19 §

Ammattipätevät henkilöt

Vakuutusten tarjoamiseen osallistuvalla henkilöllä ja vakuutusten tarjoamisesta vastaavalla henkilöllä on oltava työtehtävien laatuun ja laajuuteen nähden riittävä ammattipätevyys ja tiedot.

Jos vakuutusedustaja on oikeushenkilö, vakuutusedustajan johdossa on oltava riittävä ammattipätevyys ja tiedot.

Vakuutuksenantajan on varmistuttava siitä, että sen palveluksessa vakuutusten tarjoamiseen osallistuvilla henkilöillä, asiamiehillä ja sivutoimisilla asiamiehillä on riittävä ammattipätevyys ja tiedot.

20 §

Ammattipätevyyden ylläpito ja kehittäminen

Vakuutuksentarjoajan vakuutusten tarjoamiseen osallistuvan henkilön ja vakuutusten tarjoamisesta vastaavan henkilön on jatkuvasti ylläpidettävä ja kehitettävä ammattipätevyytään työtehtävien laatuun ja laajuuteen nähden riittävällä tavalla. Vakuutuksenantajalla ja vakuutusedustajalla vakuutusten tarjoamiseen osallistuvan henkilön ja vakuutusten tarjoamisesta vastaavan henkilön ammattipätevyyden ylläpidon ja kehittämisen kannalta riittävänä pidetään vähintään 15 tunnin ammatillista koulutusta ja kehittämistä vuosittain.

21 §

Ammattipätevyyden arviointi ja valvonta

Vakuutuksentarjoajan on määritettävä vakuutusten tarjoamiseen osallistuvan henkilön työtehtävien edellyttämät ammattipätevyysvaatimukset ottaen huomioon 18 ja 19 §:ssä säädetty vaatimukset.

Vakuutusedustajan ja vakuutuksenantajan on nimettävä toiminto ja sillä on oltava sisäiset toiminta- ja menettelytavat sekä arviointijärjestelmät, joiden avulla varmistetaan ja valvotaan ammattipätevyysvaatimusten asianmukainen toteutuminen. Toiminta- ja menettelytapoja sekä arviointijärjestelmiä on käytettävä ja päivitettävä säännöllisesti.

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

4 luku

Vakuutusedustajan ja sivutoimisen vakuutusedustajan sijoittautumisvapaus ja palvelujen tarjoamisen vapaus

22 §

Ilmoitus aikomuksesta tarjota vakuutuksia toisessa ETA-valtiossa

Vakuutusedustajan ja sivutoimisen vakuutusedustajan on ilmoitettava Finanssivalvonnalle aikomuksestaan tarjota vakuutuksia yhdessä tai useammassa muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa. Ilmoitukseen on liitettävä selvitys:

- 1) vakuutusedustajan tai sivutoimisen vakuutusedustajan yhteys- ja rekisteritiedoista;
- 2) ryhmää koskevista tiedoista;
- 3) siitä, mitä vakuutuksia aiotaan tarjota;
- 4) siitä, missä valtioissa vakuutuksia aiotaan tarjota;
- 5) asiamiehen tai sivutoimisen asiamiehen edustamat vakuutuksenantajat.

Jos vakuutuksia aiotaan tarjota ETA-valtioon perustetun sivuliikkeen tai sitä muodoltaan vastaavan pysyvän liikepaikan kautta, on sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, ilmoitettava:

- 1) osoite, josta asiakirjoja on mahdollista saada;
- 2) sivuliikkeen tai pysyvän liikepaikan toiminnasta vastuussa olevan henkilön nimi.

23 §

Tietojen lähettäminen vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille

Finanssivalvonnan on kuukauden kuluessa 22 §:ssä tarkoitettujen tietojen vastaanottamisesta toimitettava tiedot vastaanottavien jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille. Jos vakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja on ilmoittanut aikomuksestaan perustaa sivuliikkeen tai pysyvän liikepaikan, Finanssivalvonta toimittaa tiedot, jos sillä ei ole aihetta epäillä ilmoituksen tehneen vakuutusedustajan tai sivutoimisen vakuutusedustajan yritysrakenteen eikä taloudellisen tilanteen asianmukaisuutta. Saatuaan vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen ilmoituksen tietojen vastaanottamisesta Finanssivalvonnan on ilmoitettava kirjallisesti vakuutusedustajalle tai sivutoimiselle vakuutusedustajalle, että vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on vastaanottanut tiedot.

Jos Finanssivalvonta on kieltäytynyt lähettämästä sivuliikkeen tai pysyvän liikepaikan perustamista koskevia tietoja, sen on tehtävä asiassa perusteltu päätös kuukauden kuluessa 22 §:ssä tarkoitettujen tietojen vastaanottamisesta. Vakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja saa hakea päätökseen muutosta valittamalla.

Jos Finanssivalvonta ei ole lähettänyt sivuliikkeen tai pysyvän liikepaikan perustamista koskevia tietoja kuukauden kuluessa 22 §:ssä tarkoitettujen tietojen vastaanottamisesta, vakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja saa hakea muutosta valittamalla. Valituksen katsotaan tällöin kohdistuvan Finanssivalvonnan hylkäävään päätökseen. Valituksen voi tehdä, kunnes Finanssivalvonta on päättänyt tietojen lähettämisestä. Finanssivalvonnan on ilmoitettava valitusviranomaiselle päätöksen antamisesta valituksen kohteena olevassa asiassa.

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

24 §

Oikeus aloittaa vakuutusten tarjoaminen ETA-valtiossa palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella

Vakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja saa aloittaa vakuutusten tarjoamisen palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella ilmoittamassaan vastaanottavassa jäsenvaltiossa heti, kun se on saanut 23 §:n 1 momentissa tarkoitetun kirjallisen ilmoituksen Finanssivalvonnalta. Finanssivalvonnan on samalla ilmoitettava vakuutusedustajalle tai sivutoimiselle vakuutusedustajalle vastaanottavan jäsenvaltion asiointipiste.

Vakuutusedustajan tai sivutoimisen vakuutusedustajan on noudatettava vastaanottavan jäsenvaltion asiointipisteessään julkistamia yleistä etua koskevia säännöksiä.

25 §

Oikeus aloittaa vakuutusten tarjoaminen ETA-valtiossa sijoittautumisvapauden perusteella

Vakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja saa aloittaa vakuutusten tarjoamisen sivuliikkeen tai pysyvän liikepaikan välityksellä ilmoittamassaan vastaanottavassa jäsenvaltiossa sen jälkeen, kun se on saanut 23 §:n 1 momentissa tarkoitetun kirjallisen ilmoituksen sekä tiedot vastaanottavassa jäsenvaltiossa noudatettavista yleistä etua koskevista kansallisista säännöksistä Finanssivalvonnalta.

Jos Finanssivalvonta ei ole saanut vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen ilmoitusta kyseisessä valtiossa noudatettavista yleistä etua koskevista kansallisista säännöksistä kuukauden kuluessa siitä, kun Finanssivalvonta on toimittanut 22 §:ssä tarkoitetut tiedot sivuliikkeen tai pysyvän liikepaikan perustamisesta vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, vakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja saa tämän määräajan jälkeen aloittaa vakuutusten tarjoamisen sivuliikkeen tai pysyvän liikepaikan välityksellä kyseisessä valtiossa.

Vakuutusedustajan tai sivutoimisen vakuutusedustajan on noudatettava vastaanottavan jäsenvaltion yleistä etua koskevia säännöksiä.

26 §

Menettely toisen ETA-valtion vakuutusedustajan tai sivutoimisen vakuutusedustajan aloittaessa vakuutusten tarjoamisen Suomessa

Jos toisen ETA-valtion toimivaltainen viranomainen toimittaa Finanssivalvonnalle 22 §:ssä säädettyä vastaavat tiedot, jotka koskevat vakuutusten tarjoamisen aloittamista Suomessa palveluiden tarjoamisen vapauden tai sijoittautumisvapauden perusteella, Finanssivalvonnan on ilmoitettava viipymättä tietojen vastaanottamisesta kyseisen toisen ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle.

Kuukauden kuluessa toisen ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen toimittamien tietojen vastaanottamisesta Finanssivalvonnan on lisäksi ilmoitettava toisen ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle Suomessa noudatettavat yleistä etua koskevat säännökset, joiden noudattaminen on sivuliikkeen **tai pysyvän liikepaikan** perustamisen edellytyksenä.

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

27 §

Oikeus aloittaa vakuutusten tarjoaminen Suomessa palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella

Toisessa ETA-valtiossa rekisteröity vakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja saa aloittaa vakuutusten tarjoamisen palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella Suomessa heti, kun se on saanut kotijäsenvaltionsa toimivaltaiselta viranomaiselta ilmoituksen siitä, että Finanssivalvonta on vastaanottanut ilmoituksen toiminnan aloittamisesta Suomessa.

Toisessa ETA-valtiossa rekisteröidyn vakuutusedustajan tai sivutoimisen vakuutusedustajan on noudatettava Suomen yleistä etua koskevia säännöksiä.

28 §

Oikeus aloittaa vakuutusten tarjoaminen Suomessa sijoittautumisvapauden perusteella

Toisessa ETA-valtiossa rekisteröity vakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja saa aloittaa vakuutusten tarjoamisen sivuliikkeen **tai pysyvän liikepaikan** välityksellä Suomessa sen jälkeen, kun se on saanut kotijäsenvaltionsa toimivaltaiselta viranomaiselta ilmoituksen siitä, että Finanssivalvonta on vastaanottanut ilmoituksen toiminnan aloittamisesta Suomessa, sekä tiedot Suomessa noudatettavista yleistä etua koskevista kansallisista säännöksistä.

Toisessa ETA-valtiossa rekisteröidyn vakuutusedustajan tai sivutoimisen vakuutusedustajan on noudatettava Suomen yleistä etua koskevia säännöksiä.

29 §

Finanssivalvonnan ilmoitusvelvollisuus Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle tiedot niistä Suomessa rekisteröidyistä vakuutusedustajista ja sivutoimisista vakuutusedustajista, jotka ovat ilmoittaneet aikomuksestaan harjoittaa vakuutusten tarjoamista sijoittautumisvapauden tai palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa.

5 luku

Liiketoiminnan menettelytavat ja tiedonantovelvollisuus

30 §

Vakuutuksentarjoajan toiminta ja asiakkaan edun etusija

Vakuutuksentarjoajan on toimittava rehellisesti, tasapuolisesti, ammattitaitoisesti, huolellisesti ja asiakkaan edun mukaisesti. Vakuutuksenantajan, asiamiehen ja sivutoimisen asiamiehen on lisäksi noudatettava hyvää vakuutustapaa sekä vakuutusmeklarin ja sivutoimisen vakuutusmeklarin lisäksi hyvää vakuutusmeklaritapaa.

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

Vakuutusentarjoaja ei saa vastaanottaa sellaista palkitsemista eikä vakuutustentarjoaja saa palkita tai arvioida työntekijöidensä suoritusta sellaisella tavalla, joka on ristiriidassa asiakkaiden edun mukaisen toimimisen kanssa. Vakuutusentarjoaja ei saa ottaa käyttöön sellaisia myyntitavoitteita tai maksaa palkkioita tai muita etuja, jotka voivat kannustaa sitä tai sen työntekijöitä suositteluun asiakkaalle muuta kuin asiakkaan tarpeisiin ja vaatimuksiin parhaiten sopivaa vakuutusta.

31 §

Rekisteröidyn vakuutusedustajan käyttäminen

Vakuutusentarjoaja saa käyttää ainoastaan rekisteröityjen vakuutusedustajien tai sivutoimisten vakuutusedustajien taikka 4 §:n 1 momentissa tarkoitettujen sivutoimisten vakuutusedustajien tuottamia vakuutusten tarjoamiseen liittyviä palveluja.

32 §

Vakuutuksenantajasta annettavat tiedot

Vakuutuksenantajan on ilmoitettava asiakkaalle ennen vakuutussopimuksen tekemistä ainakin:

- 1) toiminimensä, yhteystietonsa, liikepaikkansa käyntiosoite ja tieto toimimisesta vakuutuksenantajana;
- 2) tieto siitä, antaaako vakuutuksenantaja henkilökohtaisia suosituksia tarjoamistaan vakuutuksista;
- 3) tieto niistä tuomioistuinmenettelyistä ja tuomioistuimen ulkopuolisista menettelyistä, joita noudattaen asiakas ja muut asianosaiset voivat tehdä valituksen vakuutuksenantajasta.

33 §

Vakuutusedustajasta annettavat tiedot

Asiamiehen on ilmoitettava asiakkaalle ennen vakuutussopimuksen tekemistä ja vakuutusmeklarin ennen toimeksiantosopimuksen tekemistä ainakin:

- 1) nimensä tai toiminimensä, yhteystietonsa ja liikepaikkansa käyntiosoite;
- 2) toimiiko vakuutusedustaja vakuutusmeklarina asiakkaan puolesta vai asiamiehenä vakuutuksenantajan nimissä ja lukuun;
- 3) mihin vakuutusedustajarekisteriin vakuutusedustaja on merkitty ja miten rekisteröinnin voi tarkistaa;
- 4) antaaako vakuutusedustaja henkilökohtaisia suosituksia tarjoamistaan vakuutuksista;
- 5) antaaako vakuutusmeklari vakuutusten tasapuoliseen analyysiin perustuvia henkilökohtaisia suosituksia;
- 6) edustaako vakuutusedustaja tekemänsä sopimuksen tai sopimusten mukaan yhtä tai useampaa vakuutuksenantajaa tai 31 §:ssä tarkoitettua, sekä niiden toiminimet, joita vakuutusedustaja edustaa tai joiden kanssa se toimii;

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

7) omistaako vakuutusedustaja suoraan tai välillisesti vähintään kymmenesosan jonkin vakuutusenantajan äänimäärästä tai pääomasta, taikka onko sillä kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n mukainen määräysvalta tai läheiset sidokset vakuutuksenantajaan;

8) jos vakuutusedustaja on oikeushenkilö, omistaako jokin vakuutuksenantaja tai sen emoyritys suoraan tai välillisesti vähintään kymmenesosan vakuutusedustajan äänimäärästä tai pääomasta, taikka onko vakuutuksenantajalla kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n mukainen määräysvalta tai läheiset sidokset vakuutusedustajaan;

9) tieto niistä tuomioistuinmenettelyistä ja tuomioistuimen ulkopuolisista menettelyistä, joita noudattaen asiakas ja muut asianosaiset voivat tehdä valituksen vakuutusedustajasta.

Sivutoimisen vakuutusedustajan on ilmoitettava asiakkaalle 1 momentin 1—3, 6 ja 9 kohdassa tarkoitetut tiedot.

Työeläkevakuutusta tarjoavan vakuutusedustajan on ilmoitettava asiakkaalle 1 momentissa tarkoitetut tiedot ja sivutoimisen vakuutusedustajan 2 momentissa tarkoitetut tiedot työeläkevakuutuksesta ja työeläkevakuutusyhtiön edustamisesta.

34 §

Markkinointi

Vakuutuksentarjoajan on markkinoinnissaan annettava asiakkaalle vakuutusedustuspalveluitaan ja tarjolla olevista vakuutuksista tai muista hyödykkeistä tarpeelliset tiedot, joilla saattaa olla merkitystä asiakkaan tehdessä vakuutuksia tai muita hyödykkeitä koskevia ratkaisuja.

Vakuutuksentarjoajan markkinointiviestinnän on aina oltava selvästi tunnistettavissa markkinointiviestinnäksi. Vakuutuksentarjoajan antamien tietojen on oltava asiallisia, täsmällisiä ja selkeitä. Vakuutuksentarjoaja ei saa antaa markkinoinnissaan totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja eikä käyttää muutoinkaan asiakkaan kannalta sopimatonta taikka hyvän vakuutustavan tai hyvän vakuutusmeklaritavan vastaista menettelyä. Kuluttajan kannalta sopimattomasta tai hyvän tavan vastaisesta menettelystä säädetään lisäksi kuluttajansuojalain (38/1978) 2 luvussa.

Vakuutuksentarjoajan markkinointia, joka ei sisällä asiakkaan taloudellisen turvallisuuden kannalta tarpeellisia tietoja, on aina pidettävä sopimattomana.

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, vakuutuksenantajien, asiamiesten ja sivutoimisten asiamiesten tiedonantovelvollisuuteen sovelletaan vakuutussopimuslain (543/1994) 2 luvun sekä vakuutusyhtiölain 31 luvun 2 §:n säännöksiä. Asiamiehen ja sivutoimisen asiamiehen on markkinoinnissaan ilmoitettava edustamansa vakuutuksenantajat ja yksittäistä vakuutusta markkinoidessaan, minkä vakuutuksenantajan vakuutuksesta on kysymys. Vakuutusmeklari tai sivutoiminen vakuutusmeklari ei saa markkinoinnissaan ilmoittaa edustavansa tiettyä vakuutuksenantajaa.

Muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa rekisteröidyn vakuutuksentarjoajan on tarvittaessa ilmoitettava markkinoinnissaan oikean kuvan antamiseksi vakuutusedustuspalveluitaan, minkä vakuutuksenantajien vakuutuksia vakuutusten tarjoaminen yksinomaan koskee ja antaako vakuutuksentarjoaja 36 §:n 4 momentissa tarkoitettuun tasapuoliseen analyysiin perustuvia tietoja.

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

35 §

Vakuutusmeklarin velvollisuus selvittää asiakkaan vakuutustarve

Vakuutusmeklarin tai sivutoimisen vakuutusmeklarin on ennen vakuutuksen tarjoamista pyydettävä asiakkaalta tietoja tämän vakuuttamiseen liittyvistä tarpeista ja vaatimuksista ja saadut tiedot huomioon ottaen määritettävä vakuutustarve.

36 §

Vakuutusmeklarin tiedonantovelvollisuus

Vakuutusmeklarin tai sivutoimisen vakuutusmeklarin on ennen vakuutussopimuksen tekemistä annettava asiakkaalle tietoja vakuutusmuodoista, näiden vakuutusten vakuutusmaksuista ja vakuutusehdoista sekä muut asiakkaalle määritettyyn vakuutustarpeeseen sopivan vakuutuksen valitsemiseksi tarpeelliset tiedot. Tietoja annettaessa tulee kiinnittää huomiota myös vakuutusturvan olennaisiin rajoituksiin. Vakuutusmeklarin tai sivutoimisen vakuutusmeklarin antamien tietojen on oltava puolueettomia.

Edellä 1 momentissa ja 48 §:ssä tarkoitetut tiedot on annettava ymmärrettävässä muodossa. Niitä annettaessa on otettava huomioon tarjottavan vakuutuksen monimutkaisuus ja se, onko asiakas kuluttaja tai tähän vakuutussopimuslain 3 §:n 2 momentin mukaan rinnastettava henkilö vai muu henkilö, sekä muut asiakkaan tai asiakasryhmän ominaisuudet.

Vakuutusedustuspalveluiden ja vakuutusten etämyynnissä annettavista ennakkotiedoista säädetään kuluttajansuojalain 6 a luvussa.

Asiakkaalle annettavien 1 momentissa tarkoitettujen tietojen on perustuttava riittävän monien markkinoilla tarjolla olevien vakuutusten tasapuoliseen analyysiin, jollei vakuutusmeklarin tai sivutoimisen **vakuutusmeklarin** ja asiakkaan välillä nimenomaisesti sovita toisin.

37 §

Vakuutusmeklarin henkilökohtaisen suosituksen antaminen

Vakuutusmeklarin tai sivutoimisen vakuutusmeklarin on annettava asiakkaalle henkilökohtainen suositus tietyn tai tiettyjen vakuutusten valitsemiseksi, jollei vakuutusmeklarin tai sivutoimisen vakuutusmeklarin ja asiakkaan välillä nimenomaisesti sovita toisin. Vakuutusmeklarin tai sivutoimisen vakuutusmeklarin antaessa henkilökohtaisen suosituksen asiakkaalle on samalla ilmoitettava, miksi suositeltu vakuutus tai vakuutukset täyttävät parhaiten tämän vakuutustarpeen.

Vakuutusmeklarilla tai sivutoimisella vakuutusmeklarilla on 1 momentissa säädettyä vastaava neuvontavelvollisuus myös, jos vakuutussopimus tehdään sellaisen henkilön kanssa, jonka vakituinen asuinpaikka tai pysyvä liikepaikka on ETA-valtiossa, jonka lain mukaan tällaisen neuvonnan antaminen vakuutusta myyessä on pakollista.

Jos vakuutusmeklari tai sivutoiminen vakuutusmeklari ei saa asiakkaalta riittäviä tietoja henkilökohtaisen suosituksen antamiseksi, vakuutusmeklarin tai sivutoimisen vakuutusmeklarin on ilmoitettava asiakkaalle, että henkilökohtaista suositusta ei voida antaa.

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

38 §

Vastikkeesta annettavat tiedot

Vakuutuksenantajan, asiamiehen tai sivutoimisen asiamiehen on annettava asiakkaalle hyvissä ajoin ennen vakuutussopimuksen tekemistä tieto siitä, minkä luonteisen vastikkeen vakuutuksenantajan työntekijä, asiamies tai sivutoiminen asiamies saa vakuutuksen tarjoamisen tai myynnin perusteella.

Vakuutuksentarjoajan on annettava asiakkaalle hyvissä ajoin ennen vakuutussopimuksen tekemistä tieto sellaisista 1 momentissa tarkoitetuista vastikkeista, joita vakuutuksenantajan työntekijä, vakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja saa sellaisista muista maksuista kuin jatkuvista vakuutusmaksuista tai määräaikaisista maksuista, joita asiakas on velvollinen suorittamaan vakuutussopimuksen perusteella.

39 §

Tietojen toimittaminen pysyvällä tavalla taikka verkkosivustolla

Edellä 32, 33 ja 35—38 §:ssä tarkoitettut tiedot on toimitettava ennen sopimuksen tekemistä paperilla tai muulla pysyvällä tavalla taikka verkkosivustolla. Siitä, mitä tietojen toimittamistapaa on kulloinkin käytettävä, sekä tietojen toimittamisen yleisistä vaatimuksista annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Solvenssi II -direktiivin liitteessä I tarkoitettuja vahinkovakuutuksia koskeva vakiomuotoinen asiakirja on kuitenkin toimitettava paperilla tai muulla pysyvällä tavalla. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tiedoista, jotka asiakirjassa on oltava, asiakirjan laatimiskielestä ja muista asiakirjaa koskevista seikoista ottaen huomioon direktiivin 20 artiklan 5—9 kohdan säännökset. Komission teknisillä sääntelystandardeilla säädetään tarkemmin asiakirjan vakiomuotoisesta esitystavasta ja sen sisältämien tietojen yksityiskohtaisesta esitystavasta.

Sen estämättä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, asiakkaalle on pyynnöstä aina toimitettava ennen sopimuksen tekemistä annettavat tiedot paperilla. Tietojen toimittamisesta ei saada perää maksua.

Vakuutusmeklarin tai sivutoimisen vakuutusmeklarin harjoittamassa vakuutusedustuspalveluiden ja vakuutusten puhelinmyynnissä sovelletaan, mitä kuluttajansuojalain 6 a luvun 11 §:n 2 momentissa säädetään.

40 §

Kytkeykaupan kielto kuluttajakaupassa

Jos vakuutus tarjotaan tavarán tai muun palvelun kuin vakuutuksen kanssa, kuluttajalle tai sellaiselle muulle luonnolliselle henkilölle taikka oikeushenkilölle, joka huomioon ottaen hänen elinkeinotoimintansa tai muun toimintansa laatu ja laajuus sekä olosuhteet muutoin on vakuutuksenantajan sopijapuolena rinnastettavissa kuluttajaan, on tarjottava myös mahdollisuus ostaa vakuutus ja tarjottava tavara tai palvelu erikseen. Tarjouksen ehtona ei saa olla, että henkilö tekee tavaraa tai muuta palvelua kuin vakuutusta tarjottaessa vakuutussopimuksen tietyn vakuutuksenantajan kanssa tai vakuutusta tarjottaessa sopimuksen tietyn tavarán tai palvelun tarjoajan kanssa.

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta vakuutuksiin, jotka tarjotaan sijoituspalvelulain 1 luvun 11 §:ssä tarkoitetun sijoituspalvelun, kuluttajansuojalain 7 luvun 1 §:ssä tarkoitetun kuluttajaluoton tai maksupalvelulain (290/2010) 8 §:n 5 kohdassa tarkoitetun maksutilin ohessa.

Kuluttajalle tai tähän 1 momentin mukaan rinnastettavalle muulle henkilölle on annettava riittävä kuvaus sopimuksen tai paketin eri osista sekä tiedot kunkin osan kuluista ja siitä, miten sopimuksen tai paketin eri osien keskinäinen vaikutus muuttaa riskejä tai vakuutuksen kattavuutta.

41 §

Yhdistetyt tarjoukset ja vakuutusta oheistuotteena koskeva kytkykaupan kielto muussa kuin kuluttajakaupassa

Jos vakuutus tarjotaan tavaran tai muun palvelun kuin vakuutuksen kanssa siten, että vakuutus on päätuote ja tavara tai muu palvelu on oheistuote, muulle asiakkaalle kuin 40 §:ssä tarkoitetuille, asiakkaalle on ilmoitettava, onko eri osat mahdollista ostaa erikseen.

Jos vakuutus tarjotaan tavaran tai muun palvelun kuin vakuutuksen ohessa siten, että vakuutus on oheistuote ja tavara tai muu palvelu on päätuote, muulle asiakkaalle kuin 40 §:ssä tarkoitetuille, asiakkaalle on tarjottava mahdollisuus ostaa tarjottava tavara tai palvelu erikseen. Edellä tässä momentissa säädettyä ei kuitenkaan sovelleta vakuutuksiin, jotka tarjotaan sijoituspalvelulain 1 luvun 11 §:ssä tarkoitetun sijoituspalvelun, kuluttajansuojalain 7 luvun 1 §:ssä tarkoitetun kuluttajaluoton tai maksupalvelulain 8 §:n 5 kohdassa tarkoitetun maksutilin ohessa.

Jos vakuutuksen ja tavaran tai muun palvelun kuin vakuutuksen erikseen ostaminen on mahdollista, asiakkaalle on annettava riittävä kuvaus sopimuksen tai paketin eri osista sekä tiedot kunkin osan kuluista ja siitä, miten sopimuksen tai paketin eri osien keskinäinen vaikutus muuttaa riskejä tai vakuutuksen kattavuutta.

42 §

Tuotehallintajärjestelmät

Vakuutuksenantajan on käytettävä, arvioitava uudelleen ja ylläpidettävä sen tarjoamiin vakuutuksiin nähden riittävää vakuutusten hyväksymismenettelyä. Hyväksymismenettelyn mukaisesti on:

- 1) hyväksyttävä uudet vakuutukset ja olemassa olevien vakuutusten merkittävät muutokset, ennen kuin vakuutusta markkinoidaan tai tarjotaan asiakkaille;
- 2) määritettävä kullekin vakuutukselle yksilöidyt kohdemarkkinat;
- 3) arvioitava yksilöityjen kohdemarkkinoiden kannalta merkitykselliset riskit;
- 4) laadittava yksilöityjä kohdemarkkinoita vastaava tarjoamissuunnitelma.

Vakuutuksenantajan on ymmärrettävä tarjoamansa tai markkinoimansa vakuutukset ja arvioitava niitä säännöllisesti uudelleen. Arvioinnissa tulee ottaa huomioon kaikki tapahtumat, jotka voivat vaikuttaa yksilöityihin kohdemarkkinoihin kohdistuvaan mahdolliseen riskiin. Uudelleenarvioinnissa on kiinnitettävä huomiota ainakin siihen, onko vakuutus edelleen kohdemarkkinoiden asiakkaiden tarpeiden mukainen ja onko ajateltu tarjoamissuunnitelma edelleen asianmukainen.

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

Vakuutuksenantajan on asetettava sen työntekijöiden, vakuutusedustajien ja sivutoimisten vakuutusedustajien saataville riittävät tiedot vakuutuksesta, hyväksymismenettelystä sekä yksilöidyistä kohdemarkkinoista.

Jos vakuutusedustaja tuottaa vakuutuksen, sen on noudatettava, mitä 1—3 momentissa säädetään vakuutuksenantajasta.

Hyväksymismenettelyä koskevien periaatteiden noudattamisesta säädetään lisäksi Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/97 täydentämisestä vakuutusyhtiöistä ja vakuutusten tarjoajia koskevien tuotehallintavaatimusten osalta annetussa Euroopan komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2017/2358.

43 §

Toisen tuottaman vakuutuksen tarjoaminen

Jos vakuutuksenantaja antaa tarjouksen tai henkilökohtaisen suosituksen vakuutuksesta, jota se ei itse tuota, vakuutuksenantajalla on oltava käytössään asianmukaiset järjestelyt, joiden avulla se saa 42 §:n 3 momentissa tarkoitettut tiedot ja oppii tuntemaan kunkin vakuutuksen ominaispiirteet ja yksilöidyt kohdemarkkinat.

6 luku

Sijoitusvakuutuksia koskevat lisävaatimukset

44 §

Toiminta- ja hallintojärjestelmät eturistiriitojen ehkäisemiseksi

Sen lisäksi, mitä 30 §:ssä säädetään, vakuutuksenantajan ja vakuutusedustajan on ylläpidettävä ja käytettävä eturistiriitojen ehkäisemiseksi sen liiketoiminnan laatuun ja laajuuteen sekä tarjottaviin vakuutuksiin ja palveluihin nähden tehokkaita toiminta- ja hallintojärjestelmiä.

Toiminta- ja hallintojärjestelmien avulla on ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on tunnistaa, ehkäistä ja estää vakuutusten tarjoamisen yhteydessä syntyvät vakuutuksenantajan tai vakuutusedustajan ja sen asiakkaan väliset taikka asiakkaiden väliset eturistiriidat. Toimenpiteet koskevat vakuutusten tarjoamiseen osallistuvia henkilöitä, vakuutusten tarjoamisesta vastaavia henkilöitä ja johtoa sekä muita vakuutuksenantajaan tai vakuutusedustajaan määräysvallan vuoksi suoraan tai välillisesti sidoksissa olevia henkilöitä.

45 §

Toiminta eturistiriitatilanteessa

Eturistiriitatilanteen syntyessä vakuutuksenantajan tai vakuutusedustajan on toimittava siten, että eturistiriita ei vaikuta haitallisesti velvollisuuteen harjoittaa vakuutusten tarjoamista rehellisesti, tasapuolisesti, ammattimaisesti, huolellisesti ja asiakkaan etujen mukaisesti.

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

Jos toiminta- ja hallintojärjestelmistä huolimatta eturistiriitatilannetta ei voida välttää, vakuutusmeklarin on ennen toimeksiantosopimuksen tekemistä sekä vakuutuksenantajan ja asiamiehen ennen vakuutus sopimuksen tekemistä selkeästi ilmoitettava asiakkaalle eturistiriitojen yleinen luonne ja aiheuttajat. Ilmoitus eturistiriitatilanteesta on annettava riittävän ymmärrettävästi siten, että asiakas voi sen pohjalta tehdä vakuutusten ottamista koskevan päätöksen. Ilmoitus on toimitettava asiakkaalle paperilla tai muulla pysyvällä tavalla siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään.

Eturistiriitojen määrittämisestä ja muista eturistiriitoja koskevista toimenpiteistä säädetään lisäksi Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/97 täydentämisestä vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden tarjoamiseen sovellettavien tiedonantovaatimusten ja liiketoiminnan menettelytapasääntöjen osalta annetussa Euroopan komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2017/2359.

46 §

Palvelun laadun turvaaminen kannustinten yhteydessä

Sijoitusvakuutuksen tai oheispalvelun tarjoamisen yhteydessä mille tahansa osapuolelle asiakasta tai asiakkaan lukuun toimivaa henkilöä lukuun ottamatta tarjottu tai maksettu taikka tällaiselta osapuolelta saatu kannustin ei saa vaikuttaa haitallisesti asiakkaalle tarjottavan palvelun laatuun. Kannustin ei saa myöskään vaikuttaa haitallisesti velvollisuuteen harjoittaa vakuutusten tarjoamista rehellisesti, tasapuolisesti, ammattimaisesti, huolellisesti ja asiakkaan etujen mukaisesti.

Kannustinten haitallisten vaikutusten arvioinnista sekä ammatillisten vaatimusten noudattamisen arvioinnista säädetään lisäksi Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/97 täydentämisestä vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden tarjoamiseen sovellettavien tiedonantovaatimusten ja liiketoiminnan menettelytapasääntöjen osalta annetussa Euroopan komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2017/2359.

47 §

Tietojen pyytäminen asiakkaalta sijoitusvakuutusta tarjottaessa

Sen lisäksi, mitä 35 §:ssä säädetään vakuutusmeklarin velvollisuudesta selvittää asiakkaan vakuutustarve, sijoitusvakuutusta tarjottaessa vakuutusmeklarin on pyydettävä asiakkaalta tiedot kyseiseen vakuutukseen liittyvää sijoitus alaa koskevasta sijoituskokemuksesta ja -tietämyksestä sekä henkilökohtaista suositusta annettaessa asiakkaan taloudellisesta tilanteesta, mukaan lukien riskin- ja tappionsietokyky.

48 §

Vakuutusmeklarin tiedonantovelvollisuus sijoitusvakuutusta tarjottaessa

Sen lisäksi, mitä 36 §:ssä säädetään vakuutusmeklarin tiedonantovelvollisuudesta, ennen sijoitusvakuutusta koskevan sopimuksen tekemistä vakuutusmeklarin on kiinnitettävä huomiota erityyppisten sijoitusvakuutusten ja niihin liittyvien sijoituskohteiden valinnan kannalta olennaisiin

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

seikkoihin ottaen erityisesti huomioon asiakkaan sijoituskokemus ja -tietämys sekä sijoittamisen tavoitteet.

Tiedot sijoitusvakuutuksesta ja siihen liittyvistä sijoituskohteista perittävistä kuluista on annettava kootusti siten, että asiakas saa käsityksen vakuutuksen kuluista ja niiden kumulatiivisesta vaikutuksesta vakuutuksen tuottoon ja pääoman kertymiseen. Asiakasta on myös varoitettava riskeistä, jotka liittyvät vakuutukseen tai siihen liittyviin sijoituskohteisiin taikka ehdotettuun sijoitusstrategiaan, sekä annettava tälle tietoa siitä, miten riskejä voidaan tarkoituksenmukaisella tavalla hallita ottaen huomioon sijoittamisen tavoitteet.

Vähittäismarkkinoille tarkoitettuja paketoituja ja vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita (PRIIP-tuotteita) koskevista avaintietoasiakirjoista annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1286/2014 säädetään lisäksi paketoituja ja vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita koskevan avaintietoasiakirjan toimittamisesta.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä sijoitusvakuutuksen kulujen, tuottojen ja vakuutussäästön kertymisen laskemis- ja ilmoittamistavasta. Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä myös siitä, millaisia tietoja on annettava suoritettujen vakuutusmaksujen perusteella kertyvästä henkivakuutuksen takaisinostoarvon kehityksestä ja vakuutustapahtuman sattuessaa maksettavista suorituksista.

49 §

Asianmukaisuuden arviointi

Vakuutusmeklarin on arvioitava, ovatko suunniteltu sijoitusvakuutus ja siihen mahdollisesti liittyvät lisäpalvelut asiakkaalle asianmukaisia ottaen huomioon tämän kyseiseen vakuutukseen liittyvää sijoitusalaa koskeva sijoituskokemus ja -tietämys. Jos vakuutusmeklari arvioi, että sijoitusvakuutus ja siihen mahdollisesti liittyvät lisäpalvelut eivät ole asianmukaisia, vakuutusmeklarin on varoitettava tästä asiakasta. Jos asiakas ei anna riittäviä tietoja sijoitusvakuutuksen ja siihen liittyvien lisäpalveluiden asianmukaisuuden arvioimiseksi, vakuutusmeklarin on varoitettava asiakasta siitä, että sijoitusvakuutuksen ja siihen liittyvien lisäpalvelujen asianmukaisuutta tälle ei voida arvioida.

Asianmukaisuuden arvioinnista säädetään lisäksi Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/97 täydentämisestä vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden tarjoamiseen sovellettavien tiedonantovaatimusten ja liiketoiminnan menettelytapasääntöjen osalta annetussa Euroopan komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2017/2359.

50 §

Henkilökohtainen suositus ja soveltuvuuden arviointi

Vakuutusmeklarin on annettava asiakkaalle henkilökohtainen suositus tietyn sijoitusvakuutuksen tai tiettyjen sijoitusvakuutusten valitsemiseksi, jollei vakuutusmeklarin ja asiakkaan välillä nimenomaisesti sovita toisin. Vakuutusmeklarin antaessa henkilökohtaisen suosituksen asiakkaalle on suositeltava sijoitusvakuutuksia, jotka soveltuvat tälle ottaen huomioon tämän kyseiseen vakuutukseen liittyvää sijoitusalaa koskeva sijoituskokemus ja -tietämys, sijoittamisen tavoitteet ja taloudellinen tilanne, mukaan lukien riskin- ja tappionsietokyky. Vastaavasti suositeltavien lisäpalvelujen on sovellettava asiakkaalle. Jos asiakas ei anna riittäviä tietoja sijoitusva-

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

kuutuksen ja siihen liittyvien lisäpalveluiden soveltuvuuden arvioimiseksi, vakuutusmeklarin on varoitettava asiakasta siitä, että henkilökohtaista suositusta ei voida antaa.

Suosituksella on käytävä ilmi ainakin, miten suositeltu sijoitusvakuutus vastaa asiakkaan odotuksia, sijoitustavoitteita ja taloudellista tilannetta. Suositus on toimitettava asiakkaalle ennen vakuutussopimuksen tekemistä paperilla tai muulla pysyvällä tavalla siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään. Suositus voidaan kuitenkin toimittaa viipymättä sopimuksen tekemisen jälkeen, jos sopimus tehdään sellaista etäviestintä käyttäen, ettei suositusta voida toimittaa pysyvällä tavalla ennen sopimuksen tekemistä, ja asiakas on antanut suostumuksensa suosituksen jälkikäteiseen toimittamiseen eikä ole halunnut lykätä sopimuksen tekemistä vakuutusmeklarin esittämästä mahdollisuudesta huolimatta.

Soveltuvuuden arvioinnista säädetään lisäksi Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/97 täydentämisestä vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden tarjoamiseen sovellettavien tiedonantovaatimusten ja liiketoiminnan menettelytapasääntöjen osalta annetussa Euroopan komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2017/2359.

51 §

Säännöllinen soveltuvuuden arviointi

Asiakkaalle on ilmoitettava, antaako vakuutusmeklari säännöllisesti arvioinnin kyseisen sijoitusvakuutuksen soveltuvuudesta asiakkaalle. Jos vakuutusmeklari on sitoutunut säännöllisesti arvioimaan otetun sijoitusvakuutuksen ja siihen liittyvien lisäpalvelujen soveltuvuutta vakuutuksenottajalle, annettavien arvioiden on oltava ajantasaisia ja niistä on ilmentävä ainakin, miten vakuutus ja siihen liittyvät lisäpalvelut vastaavat vakuutuksenottajan odotuksia, sijoitustavoitteita ja taloudellista tilannetta. Säännöllinen arviointi on toimitettava asiakkaalle paperilla tai muulla pysyvällä tavalla siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään.

52 §

Tiivistelmä tarjotuista palveluista

Vakuutusmeklarin on annettava asiakkaalle tiivistelmä vakuutusmeklarin tarjoamista palveluista toimeksiantosopimuksen tekemisen jälkeen ja säännöllisesti sen kestäessä. Tiivistelmien tulee sisältää ajantasaiset selvitykset asiakkaan lukuun suoritettujen liiketoimien ja palvelujen kustannuksista. Tiivistelmät on toimitettava asiakkaalle paperilla tai muulla pysyvällä tavalla siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään.

53 §

Tietojen ilmoittamistavat

Vakuutusmeklarin on annettava asiakkaalle tässä luvussa tarkoitetut tiedot paperilla tai muulla pysyvällä tavalla taikka verkkosivustolla. Siitä, mitä tietojen toimittamistapaa on kulloinkin käytettävä, sekä tietojen toimittamisen yleisistä vaatimuksista annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

54 §

Poikkeukset tietojen antamisesta ja toimittamisesta ammattimaiselle asiakkaalle

Jos asiakas on ammattimainen asiakas, tältä ei tarvitse pyytää 47 §:ssä tarkoitettuja tietoja eikä tälle tarvitse antaa 45 eikä 48—52 §:ssä tarkoitettuja tietoja. Tietoja ei myöskään tarvitse antaa ammattimaiselle asiakkaalle 53 §:ssä säädetyllä tavalla.

7 luku

Vakuutusmeklarin toiminta

55 §

Vakuutusmeklari-nimikkeen käyttäminen

Vain rekisteröity vakuutusmeklari tai sivutoiminen vakuutusmeklari saa käyttää toiminimes-
sään tai muuten toimintaansa osoittamaan nimitystä vakuutusmeklari tai vakuutusvälittäjä.

Vakuutusmeklarin tai sivutoimisen vakuutusmeklarin on toiminnassaan tuotava selkeästi ilmi toimivansa nimenomaan vakuutusmeklarina.

56 §

Toimeksiantosopimus

Vakuutusmeklarin tai sivutoimisen vakuutusmeklarin ja asiakkaan välinen toimeksiantosopi-
mus on tehtävä kirjallisesti, ja sopimuksesta on annettava yksi kappale asiakkaalle.

Toimeksiantosopimuksesta on käytävä ilmi toimeksiannon sisältö, sopimuksen voimassaolo-
aika, asiakkaan vakuutusmeklarille tai sivutoimiselle vakuutusmeklarille maksaman palkkion
määräytymisperusteet ja, jos mahdollista, palkkion määrä. Vakuutusmeklari tai sivutoiminen va-
kuutusmeklari ei voi vedota sopimusehtoon, jota ei ole merkitty toimeksiantosopimukseen tai
josta ei ole muutoin kirjallisesti sovittu.

57 §

Vakuutusmeklarin palkkio

Vakuutusmeklari tai sivutoiminen vakuutusmeklari saa ottaa vastaan palkkion vain toimeksi-
antajaltaan.

Vakuutusmeklarin tai sivutoimisen vakuutusmeklarin on annettava asiakkaalle hyvissä ajoin
ennen toimeksiantosopimuksen tekemistä tieto palkkion tai muun vastikkeen luonteesta sekä
määrästä tai, jos määrän ilmoittaminen ei ole mahdollista, sen laskemistavasta.

58 §

Vastuuvakuutus

Vakuutusmeklarilla on oltava Finanssivalvonnan hyväksymä vastuuvakuutus niiden ammatillisesta virheestä aiheutuvien vahinkojen korvaamiseksi, joista vakuutusmeklari on tämän lain mukaan vastuussa. Vastuuvakuutuksen määrän on oltava vähintään 1 250 000 euroa vahinkoa kohti ja yhteensä 1 850 000 euroa kaikkien vahinkojen osalta vuotta kohti. Sivutoimisen vakuutusmeklarin vastuuvakuutuksen määrä on oltava kohtuullisessa suhteessa vakuutusten tarjoamista koskevan liiketoiminnan laatuun ja laajuuteen nähden.

Vastuuvakuutuksen on täytettävä seuraavat ehdot:

- 1) vastuuvakuutuksen on oltava voimassa koko Euroopan talousalueella;
- 2) vastuuvakuutus päättyy aikaisintaan kahden kuukauden kuluttua siitä, kun Finanssivalvonta on saanut vakuutuksenantajalta ilmoituksen vastuuvakuutuksen päättymisestä;
- 3) jos vastuuvakuutukseen sisältyy omavastuu, vakuutuksenantaja suorittaa korvauksen vahingon kärsineelle omavastuuta vähentämättä;
- 4) vakuutuksenantajan kotipaikka on ETA-valtiossa;
- 5) vastuuvakuutuksesta korvataan vahinko, joka on syntynyt sopimuskauden aikana tapahtuneen teon tai laiminlyönnin seurauksena ja jonka korvaamisesta on esitetty kirjallinen vaatimus vakuutusmeklarille, sivutoimiselle vakuutusmeklarille tai vakuutuksenantajalle vastuuvakuutuksen voimassaoloaikana tai kolmen vuoden kuluessa sen päättymisestä.

Vakuutusmeklarin tai sivutoimisen vakuutusmeklarin on toimitettava Finanssivalvonnalle viimeistään kuukautta ennen uuden vastuuvakuutuksen voimassaolon alkamista selvitys sen ehdoista ja määristä.

Vastuuvakuutuksen 1 momentissa tarkoitettuja vähimmäismääriä tarkistetaan direktiivin 10 artiklan 7 kohdan nojalla annetuissa komission teknisissä sääntelystandardeissa.

Mitä tässä pykälässä säädetään vastuuvakuutuksesta, sovelletaan myös vastuuvakuutusta vastaavaan muuhun vakuuteen. Mitä tässä pykälässä säädetään vakuutusmeklarista, sovelletaan 1 momentissa tarkoitettuja vastuuvakuutuksen määriä sekä 2 momentin 1 kohtaa lukuun ottamatta sivutoimiseen vakuutusmeklariin. Mitä 2 momentissa säädetään vakuutuksenantajasta, sovelletaan myös muun vastaavan vakuuden antajaan.

59 §

Varojen erillisyyys

Vakuutusmeklarin tai sivutoimisen vakuutusmeklarin on pidettävä hallussaan olevat, asiakkaalle tai vakuutuksenantajalle kuuluvat varat ETA-valtiossa sijaitsevan luottolaitoksen pankkitilillä erillään omista varoistaan. Vakuutusmeklarin tai sivutoimisen vakuutusmeklarin on pidettävä luotettavasti kirjaa asiakasvaroista siten, että kunkin asiakkaan asiakasvarat ovat riittävästi eriteltyinä muiden asiakkaiden varoista. Vakuutusmeklarin tai sivutoimisen vakuutusmeklarin on viipymättä toimitettava asiakasvarat vastaanottajalle.

Vakuutusmeklari tai sivutoiminen vakuutusmeklari ei saa vastaanottaa, pitää hallussa taikka välittää asiakkaalle tai tämän vakuutuksenantajalle kuuluvia varoja, jos asiakas on kuluttaja. Vakuutusmeklari tai sivutoiminen vakuutusmeklari voi kuitenkin vastaanottaa, pitää hallussa tai vä-

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

littää edellä tarkoitettuja varoja, jos varojen säilytys tai siirto muutoin aiheuttaa kuluttajalle kohtuutonta hankaluutta.

60 §

Liiketoimintakertomus sekä tilinpäätös ja toimintakertomus

Vakuutusmeklari on velvollinen vuosittain toimittamaan Finanssivalvonnalle liiketoimintakertomuksen. Vakuutusmeklari on velvollinen vuosittain toimittamaan Finanssivalvonnalle myös tilinpäätöksensä ja toimintakertomuksensa, jos toimintakertomus on kirjanpitolain mukaan laadittava.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä liiketoimintakertomuksessa ilmoitettavista tiedoista ja kertomuksen toimittamisesta.

8 luku

Vakuutusedustuslautakunta

61 §

Lautakunnan asettaminen, jäsenet ja päätösvaltaisuus

Sosiaali- ja terveysministeriö asettaa kolmeksi vuodeksi kerrallaan vakuutusedustuslautakunnan. Lautakunnan tehtävänä on järjestää vähintään kaksi kertaa vuodessa 62 §:ssä tarkoitettuja vakuutusmeklarikokeita sekä myöntää vakuutusmeklaritutkintoja.

Vakuutusedustuslautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja sekä vähintään kolme ja enintään kuusi muuta jäsentä. Kullekin heistä määrätään henkilökohtainen varajäsen. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä heidän varajäsenensä tulee olla muun ylemmän oikeustieteellisen korkeakoulututkinnon kuin kansainvälisen ja vertailevan oikeustieteen maisterin tutkinnon suorittaneita henkilöitä, joiden ei voida katsoa edustavan vakuutusmeklareita tai vakuutusenantajia. Muista jäsenistä ainakin yhden jäsenen ja hänen varajäsenensä tulee edustaa vakuutusmeklareita.

Vakuutusedustuslautakunta on päätösvaltainen, kun kokouksen puheenjohtaja ja vähintään puolet muista jäsenistä on läsnä. Asiasta äänestettäessä lautakunnan päätökseksi tulee enemmistön mielipide. Äänen jakautuessa tasan päätökseksi tulee se mielipide, jota puheenjohtaja on kannattanut.

62 §

Vakuutusmeklarikokeen järjestäminen

Vakuutusedustuslautakunnan on vähintään kaksi kuukautta ennen vakuutusmeklarikokeen järjestämistä vahvistettava kirjallinen aineisto, johon vakuutusmeklarikokeen kysymykset perustuvat.

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

Vakuutusmeklarikokeesta on vähintään 30 päivää ennen sen järjestämistä ilmoitettava valtakunnallisesti ilmestyvässä lehdessä julkaistavalla ilmoituksella ja sosiaali- ja terveysministeriön verkkosivuilla. Ilmoituksessa on oltava ohjeet vakuutusmeklarikokeeseen ilmoittautumisesta ja osallistumisesta sekä tieto siitä, miten 1 momentissa tarkoitettu aineisto on saatavissa.

63 §

Lautakunnan kustannukset ja tutkintomaksut

Sosiaali- ja terveysministeriö vastaa vakuutusedustuslautakunnan toiminnan kustannuksista sekä vahvistaa puheenjohtajan ja muiden jäsenten palkkioiden perusteet.

Sosiaali- ja terveysministeriöllä on oikeus periä maksu vakuutusmeklarikokeeseen osallistumisesta ja vakuutusmeklaritutkinnon myöntämisestä siten kuin valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädetään.

64 §

Virkavastuu

Vakuutusedustuslautakunnan jäsenen ja toimihenkilöön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä heidän hoitaessaan lautakunnan toimintaan liittyviä tehtäviä.

Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

65 §

Muutoksenhaku lautakunnan päätökseen

Vakuutusedustuslautakunnan antamaan päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaisissa (434/2003) säädetään.

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

9 luku

Valvonta, hallinnolliset seuraamukset ja vahingonkorvausvastuu

66 §

Valvonta

Finanssivalvonta valvoo tämän lain noudattamista.

Finanssivalvonta valvoo, että toisen ETA-valtion vakuutusedustaja ja sivutoiminen vakuutus- edustaja tai niiden Suomessa vakuutusten tarjoamista harjoittava sivuliike noudattaa 30—59 ja 78 §:ää.

Finanssivalvonnan suorittamasta valvonnasta säädetään lisäksi Finanssivalvonnasta annetussa laissa.

67 §

Toisen ETA-valtion lainsäädännön noudattamisen valvonta

Jos toisen ETA-valtion toimivaltainen viranomainen ilmoittaa Finanssivalvonnalle, että Suomessa rekisteröintivelvollinen vakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja ei noudata toiminnassaan kyseisen ETA-valtion lainsäädäntöä tarjotessaan siellä vakuutuksia, Finanssivalvonnan on ryhdyttävä tarpeellisiin tämän lain ja Finanssivalvonnasta annetun lain 3 ja 4 luvun mukaisiin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että säännösten vastainen toiminta lopetetaan. Finanssivalvonnan on ilmoitettava kyseisen ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle toimenpiteistä, joihin se on ryhtynyt.

68 §

ETA-valtion vakuutusedustajaa koskeva Finanssivalvonnan toimivalta

Jos Finanssivalvonnalla on perusteltu syy epäillä, että toisen ETA-valtion vakuutusedustajan tai sivutoimisen vakuutusedustajan sivuliike rikkoo tai laiminlyö noudattaa yleistä etua koskevia säännöksiä taikka mitä sivuliikkeen velvollisuudeksi on Suomen laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä tai määräyksissä tai sen toimintaa koskevissa säännöissä säädetty tai määrätty, Finanssivalvonta voi kehottaa sivuliikettä korjaamaan asian määräajassa. Jos kehotusta ei noudateta, Finanssivalvonnan on ilmoitettava asiasta kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

Jos kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen toimenpiteet osoittautuvat riittämättömiksi tai niitä ei ole toteutettu ja ETA-valtion vakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja jatkaa 1 momentissa tarkoitettujen säännösten vastaista menettelyä Suomessa tavalla, joka selvästi ja laajamittaisesti vahingoittaa kuluttajien etua tai joka haittaa vakuutus- tai jälleenvakuutusmarkkinoiden toimintaa, ilmoitettuaan asiasta kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle Finanssivalvonta voi antaa kyseisen ETA-valtion vakuutusedustajalle tai sivutoimiselle vakuutusedustajalle Finanssivalvonnasta annetun lain 33 §:ssä tarkoitetun toimeenpanokiellon tai oikaisukehotuksen, määrätä mainitun lain 38 §:ssä tarkoitetun rikemaksun, antaa mainitun lain 39 §:ssä tarkoitetun julkisen varoituksen tai määrätä mainitun lain 40 §:ssä tarkoitetun seuraa-

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

musmaksun. Finanssivalvonta voi myös Finanssivalvonnasta annetun lain 33 a §:ssä säädetyn uhkasakon uhalla kieltää ETA-valtion vakuutusedustajaa tai sivutoimista vakuutusedustajaa jatkamasta säännösten ja määräysten vastaista menettelyä tai kieltää tämän toiminnan jatkamisen kokonaan tai osittain.

Sen estämättä, mitä 1, 2 ja 4 momentissa säädetään menettelyistä, Finanssivalvonta voi ryhtyä 2 momentissa mainittuihin toimenpiteisiin välittömästi, jos:

1) toisen ETA-valtion vakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja rikkoo tai laiminlyö noudattaa sitä koskevia säännöksiä tai niiden nojalla annettuja määräyksiä taikka sivuliikkeen toimintaa koskevia sääntöjä ja toimenpiteisiin ryhtyminen on välttämätöntä yleisen edun turvaamiseksi tai kuluttajien suojelemiseksi; tai

2) toisen ETA-valtion vakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja rikkoo tai laiminlyö noudattaa sellaisia sitä koskevia säännöksiä tai niiden nojalla annettuja määräyksiä taikka sivuliikkeen toimintaa koskevia sääntöjä, joiden valvonnasta Finanssivalvonta vastaa tämän lain tai muun lain perusteella.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava tässä pykälässä tarkoitettusta toimenpiteestä kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle sekä Euroopan komissiolle.

Mitä tässä pykälässä säädetään sijoittautumisvapauden perusteella tapahtuvasta vakuutusten tarjoamisesta, sovelletaan vastaavasti palveluiden tarjoamisen vapauden perusteella tapahtuvaan vakuutusten tarjoamiseen.

69 §

Valvontaviranomaisten sopimus valvontatehtävien siirtämisestä

Jos muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa rekisteröidyn vakuutusedustajan tai sivutoimisen vakuutusedustajan ensisijainen liikepaikka sijaitsee Suomessa, Finanssivalvonta voi tehdä kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen kanssa sopimuksen siitä, että Finanssivalvonta suorittaa kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen vastuulla olevia tehtäviä. Sopimus direktiivin I—III luvussa tarkoitettujen tehtävien siirtämisestä on mitätön. Sovittujen tehtävien suorittamiseen sovelletaan Suomen lakia. Tehtävien vastaanottamisesta voidaan periä korvaus, jonka perimisestä ja suuruudesta päättää Finanssivalvonnan johtokunta.

Jos Suomessa rekisteröidyn vakuutusedustajan tai sivutoimisen vakuutusedustajan ensisijainen liikepaikka sijaitsee vastaanottavassa jäsenvaltiossa, Finanssivalvonta voi tehdä vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen kanssa sopimuksen siitä, että vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen suorittaa Finanssivalvonnan vastuulla olevia tehtäviä. Sopimus tämän lain 2 ja 4 luvun mukaisten tehtävien siirtämisestä on mitätön. Tehtävien siirtämisestä Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle tai vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle voidaan maksaa korvaus.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu sopimus voidaan tehdä, jos se on tämän lain noudattamiseen liittyvän valvonnan tehokkaan järjestämisen kannalta perusteltua. Valvontaviranomaisten on perusteltava sopimuksen tekeminen ja ilmoitettava asiasta vakuutusedustajalle tai sivutoimiselle vakuutusedustajalle sekä Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle ja Euroopan komissiolle viipymättä.

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

70 §

Vakuutusten tarjoamisen kieltäminen

Finanssivalvonnan on kiellettävä luonnollisen henkilön, oikeushenkilön tai vakuutusentarjoajan vakuutusten tarjoaminen tai siihen liittyvä menettely, jota harjoitetaan tämän lain vastaisesti ilman rekisteröintiä tai ilman 26—28 §:n mukaista ilmoitusmenettelyä. Finanssivalvonnan on kiellettävä vakuutusentarjoajaa käyttämästä edellä mainitulla tavalla lainvastaisesti toimivaa luonnollista henkilöä, oikeushenkilöä tai vakuutusentarjoajaa. Erityisistä syistä kiello voidaan kohdistaa myös vakuutusten tarjoamista harjoittavan palveluksessa olevaan henkilöön tai muuhun, joka toimii hänen lukuunsa.

Jos vakuutusentarjoaja olennaisesti rikkoo tai laiminlyö noudattaa, mitä sen velvollisuudeksi tässä laissa säädetään, Finanssivalvonta voi kieltää vakuutusentarjoajaa jatkamasta toimintaansa, kunnes virhe tai laiminlyönti on korjattu. Finanssivalvonta voi määrätä kohtuullisen määräajan laiminlyönnin tai virheen korjaamiseksi.

Tässä pykälässä tarkoitettuun kieltoon sovelletaan, mitä Finanssivalvonnasta annetun lain 33, 33 a, 34 ja 35 a §:ssä säädetään.

71 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat:

1) **tämän lain** 30 §:n 1 momentin säännökset ammattimaisesta toiminnasta, 30 §:n 2 momentin säännökset asiakkaan edun vastaisesta palkitsemisesta, 32, 33, 36, 38, 48, 52 ja 57 §:n säännökset tietojen antamisesta ja tietojen antamisen tavasta, 34 §:n säännökset markkinoinnissa annettavien tietojen antamisesta, 35 ja 47 §:n säännökset asiakkaan vakuutustarpeen selvittämisestä, 37 §:n säännökset henkilökohtaisen suosituksen antamisesta, 39 ja 53 §:n säännökset tietojen toimittamisen tavasta, 40 ja 41 §:n säännökset kytkeydyttyä kiellosta ja yhdistetyistä tarjouksista, 42 §:n säännökset tuotehallintajärjestelmistä, 43 §:n säännökset toisen tuottaman vakuutuksen tarjoamiseksi tarvittavista järjestelmistä, 44 §:n säännökset eturistiriitatilanteiden ehkäisemisestä koskevista toiminta- ja hallintojärjestelmistä, 45 §:n säännökset toiminnasta eturistiriitatilanteissa, 46 §:n säännökset palveluiden laadun turvaamisesta kannustinten yhteydessä, 49 §:n säännökset asianmukaisuuden arvioinnista, 50 §:n ja 51 §:n säännökset soveltuvuuden arvioinnista sekä vakuutus-sopimuslain 4 b §:n säännökset asiakkaan vakuutustarpeen selvittämisestä, 5 ja 5 a §:n, 5 c §:n 3 momentin ja 7 §:n säännökset tietojen ja asiakirjojen antamisesta ja niiden antamisen tavasta, 5 b §:n säännökset henkilökohtaisen suosituksen antamisesta, 5 c §:n 1 momentin säännökset asianmukaisuuden arvioinnista sekä 5 c §:n 2 momentin säännökset soveltuvuuden arvioinnista;

2) **tämän lain** 6 §:n 1 momentin säännökset rekisteröintivelvollisuudesta;

3) **tämän lain** 31 §:n säännökset rekisteröidyn vakuutusedustajan tai sivutoimisen vakuutusedustajan käyttämisestä;

4) **tämän lain** 7 §:n säännökset virheellisten tai harhaanjohtavien tietojen antamisesta, joiden perusteella vakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja on rekisteröity Finanssivalvonnan pitämään vakuutusedustajarekisteriin;

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

5) **tämän lain** 20 §:n säännökset vakuutuksentarjoajan vakuutusten tarjoamiseen osallistuvan henkilön ja vakuutusten tarjoamisesta vastaavan henkilön ammattipätevyyden ylläpidosta ja kehittämisestä siten, että ammatillinen koulutus vakuutuksenantajan tai vakuutusedustajan palveluksessa olevan henkilön osalta alittaa laissa säädetyn vähimmäisajan ja sivutoimisen vakuutusedustajan palveluksessa olevan henkilön osalta on ilmeisen riittämätön henkilön työtehtävien laatuun ja laajuuteen nähden;

6) **tämän lain** 21 §:n 2 momentin säännökset vakuutusedustajan ja vakuutuksenantajan velvollisuudesta valvoa ja varmistaa ammattipätevyysvaatimusten toteutumista.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ovat tämän pykälän 1 momentissa mainittujen säännösten lisäksi kyseisten säännösten nojalla annetut tarkemmat säännökset ja määräykset sekä direktiivin perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset.

72 §

Rikkomuksista ilmoittaminen

Vakuutusten tarjoamista harjoittavalla oikeushenkilöllä on oltava menettely, jota noudattamalla sen palveluksessa olevat voivat ilmoittaa oikeushenkilön sisällä riippumattoman kanavan kautta tämän lain sekä markkinoiden väärinkäytöstä sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY ja komission direktiivien 2003/124/EY, 2003/125/EY ja 2004/72/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 596/2014 (markkinoiden väärinkäyttöasetus) epäilyistä rikkomisesta. Ilmoitusmenettelyn tulee sisältää asianmukaiset ja riittävät toimenpiteet, joilla järjestetään ilmoitusten asianmukainen käsittely sekä suojataan ilmoituksen tekijää ja turvataan ilmoituksen tekijän ja ilmoituksen kohteena olevan henkilötietojen suoja noudattaen henkilötietolakia (523/1999) tai muuta lakia. Ilmoitusmenettelyn tulee lisäksi sisältää ohjeet, joilla turvataan ilmoituksen tekijän henkilöllisyyden suoja, jollei rikkomuksen selvittämiseksi tai muuten viranomaisen oikeudesta tietojen saamiseen laissa toisin säädetä.

Vakuutusten tarjoamista harjoittavan oikeushenkilön on säilytettävä 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusta koskevat tarpeelliset tiedot. Tiedot on poistettava viiden vuoden kuluttua ilmoituksen tekemisestä, jollei tietojen edelleen säilyttäminen ole tarpeen rikostutkinnan, vireillä olevan oikeudenkäynnin, viranomaistutkinnan taikka ilmoituksen tekijän tai ilmoituksen kohteena olevan henkilön oikeuksien turvaamiseksi. Tietojen edelleen säilyttämisen tarpeellisuus on tutkittava viimeistään kolmen vuoden kuluttua edellisestä tarkistamisesta. Tarkistamisesta on tehtävä merkintä.

Sen lisäksi, mitä henkilötietolaissa tai muussa laissa säädetään, edellä 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksen kohteena olevalla rekisteröidyllä ei ole tarkastusoikeutta 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin tietoihin, jos tietojen antaminen voisi haitata epäiltyjen rikkomusten selvittämistä. Ilmoituksen kohteena olevan rekisteröidyn oikeuksista säädetään henkilötietolaissa ja muussa laissa.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten tekemisestä ja niiden käsittelystä vakuutusten tarjoamista harjoittavassa oikeushenkilössä.

73 §

Vakuutusedustajarekisteristä poistaminen

Finanssivalvonnan on poistettava vakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja vakuutusedustajarekisteristä ilman aiheetonta viivytystä, jos vakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja:

- 1) on lopettanut toimintansa;
- 2) on rekisteröity Finanssivalvonnan pitämään vakuutusedustajarekisteriin virheellisten tai harhaanjohtavien tietojen perusteella tai on olennaisesti rikkonut tai laiminlyönyt noudattaa 7 tai 14 §:ssä säädettyä tietojenantovelvollisuutta;
- 3) ei enää täytä 8 tai 9 §:ssä säädettyjä rekisteröinnin edellytyksiä;
- 4) käyttää tämän lain vastaisesti rekisteröimätöntä henkilöä vakuutusten tarjoamisessa taikka harjoittaa vakuutusten tarjoamista toisen välikätenä;
- 5) toimii siten, että on ilmennyt vakavia tai toistuvia 30—43 tai 44—59 taikka 78 §:n säännösten rikkomisia tai laiminlyöntejä, tarvittaessa ottaen huomioon vakuutusedustajalle tai sivutoimiselle vakuutusedustajalle aiemmin määrätty 70 §:n 2 momentissa tarkoitettu määräaikainen toimintakielto; tai

6) toimii siten, että vakuutusedustajaan tai sivutoimiseen vakuutusedustajaan läheisten sidosten tai määräysvallan kautta sidoksissa olevaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön sovellettavat kolmannen maan lainsäädäntöön tai sen täytäntöönpanoon liittyvät vaikeudet estävät Finanssivalvontaa hoitamasta tehokkaasti valvontatehtäviään.

Finanssivalvonta voi ennen rekisteristä poistamista asettaa kohtuullisen määräajan 8 §:n 1 momentin 5—8 kohdassa taikka 9 §:n 1 momentin 4—6 kohdassa säädettyä vaatimusta koskevan puutteen korjaamiseksi.

Jos Finanssivalvonta poistaa vakuutusedustajan tai sivutoimisen vakuutusedustajan rekisteristä, Finanssivalvonnan on ilmoitettava rekisteristä poistamisesta 30 päivän kuluessa niiden ETA-valtioiden toimivaltaisille viranomaisille, joissa vakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja on 22 §:n mukaisesti ilmoittanut toimivansa.

Finanssivalvonta voi rekisteristä poistamisen yhteydessä antaa yksittäistapauksessa asiakkaiden etujen turvaamiseksi tarkempia määräyksiä niistä toimenpiteistä, joihin vakuutusedustajan tai sivutoimisen vakuutusedustajan on ryhdyttävä toiminnan lopettamiseksi.

74 §

Vakuutusmeklarin vahingonkorvausvastuu

Vakuutusmeklari on velvollinen korvaamaan vahingon, joka hänen tämän lain tai toimeksiantosopimuksen vastaisesta menettelystään aiheutuu asiakkaalle tai muulle, jonka oikeutta toimeksianto tai vakuutus koskee. Vakuutusmeklari vapautuu kuitenkin vastuusta, jos hän osoittaa toimineensa ammattitaitoisesti ja huolellisesti.

Jos vakuutusmeklari on jättänyt antamatta asiakkaalle tarpeellisia tietoja vakuutuksesta taikka antanut asiakkaalle siitä virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja, vakuutusmeklarin on korvattava vahinko, joka aiheutuu siitä, ettei vakuutussopimus ole sen sisältöinen kuin asiakkaalla oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää.

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

Vahingonkorvauksen sovittelusta ja korvausvastuun jakautumisesta kahden tai useamman korvausvelvollisen kesken säädetään vahingonkorvauslain 2 ja 6 luvussa.

Sopimusehto, joka poikkeaa 1 tai 2 momentin säännöksistä asiakkaan tai 1 momentissa tarkoitettun muun korvaukseen oikeutetun vahingoksi, on mitätön kuluttajaa kohtaan taikka sellaista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä kohtaan, joka huomioon ottaen hänen elinkeinotoimintansa tai muun toimintansa laatu ja laajuus sekä olosuhteet muutoin on rinnastettavissa kuluttajaan.

75 §

Vakuutuksenantajan vahingonkorvausvastuu

Vakuutuksenantaja on velvollinen korvaamaan vahingon, joka sen tai sitä edustavan asiamiehen 30, 34, 45 taikka 46 §:n vastaisesta menettelystä aiheutuu asiakkaalle tai muulle, jonka oikeutta vakuutus koskee. Vakuutuksenantaja vapautuu kuitenkin vastuusta, jos se osoittaa toimineensa ja myös sitä edustavan asiamiehen toimineen ammattitaitoisesti ja huolellisesti.

Vahingonkorvauksen sovittelusta ja korvausvastuun jakautumisesta kahden tai useamman korvausvelvollisen kesken säädetään vahingonkorvauslain 2 ja 6 luvussa.

Sopimusehto, joka poikkeaa 1 momentin säännöksistä asiakkaan tai 1 momentissa tarkoitettun muun korvaukseen oikeutetun vahingoksi, on mitätön kuluttajaa kohtaan taikka sellaista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä kohtaan, joka huomioon ottaen hänen elinkeinotoimintansa tai muun toimintansa laatu ja laajuus sekä olosuhteet muutoin on rinnastettavissa kuluttajaan.

76 §

Finanssivalvonnan oikeus tietojen saantiin

Finanssivalvonnalla on oikeus saada sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitettuja sakkorekisteristä tiedot, jotka ovat tarpeen vakuutuksentarjoajan tai vakuutuksen tarjoamiseen osallistuvan luonnollisen henkilön tässä laissa säädetyn hyvämaineisuuden selvittämiseksi.

Finanssivalvonnan oikeudesta saada tietoja rikosrekisteristä säädetään rikosrekisterilaissa (770/1993).

Vakuutusedustajaksi tai sivutoimiseksi vakuutusedustajaksi rekisteröitymistä hakevan on Finanssivalvonnan pyynnöstä toimitettava tiedot, jotka ovat tarpeen rekisteröinnin edellytysten täyttymisen arvioimiseksi.

77 §

Yleistä etua koskevat kansalliset säännökset

Finanssivalvonnan on julkistettava ja päivitettävä tieto Suomessa vakuutusten tarjoamisessa noudatettavista yleistä etua koskevista kansallisista säännöksistä verkkosivustollaan sekä pyynnöstä annettava näistä tietoja.

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

10 luku

Erinäiset säännökset

78 §

Eräiden asiakirjojen säilyttäminen

Vakuutuksenantajan ja vakuutusedustajan on ylläpidettävä ajantasaista arkistoa ja säilytettävä 3 luvussa tarkoitettua hyvämaineisuutta ja ammattipätevyyttä sekä ammattipätevyyden ylläpitoa, kehittämistä, arviointia ja valvontaa koskevia asiakirjoja luotettavalla tavalla. Vakuutuksenantajan ja vakuutusedustajan on pyydyttävä ilmoitettava arkistosta vastaavan henkilön nimi Finanssivalvonnalle.

Vakuutuksenantajan ja vakuutusedustajan on säilytettävä vakuutuksenantajan tai vakuutusedustajan ja asiakkaan väliset sopimukset ja muut asiakirjat, joissa määrätään osapuolten oikeudet ja velvoitteet, sekä asiakkaalle tarjoamien palveluiden ehdot luotettavalla tavalla.

79 §

Vaitiolovelvollisuus

Vakuutusmeklari, sivutoiminen vakuutusmeklari tai 4 §:n 1 momentissa tarkoitettu sivutoiminen vakuutusedustaja, sen palveluksessa oleva henkilö, sen toimielinten jäsen tai varajäsen tai sen toimeksiannosta tehtävää suorittaessaan muu henkilö, joka on saanut tietää vakuutusentartjoajan, sen asiakkaan tai jonkun muun taloudellista asemaa tai terveydentilaa tai muita henkilökohdaisia oloja koskevan seikan taikka liike- tai ammattisalaisuuden, ei saa ilmaista tätä sivulliselle, jollei se, jonka hyväksi vaitiolovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan tietojen ilmaisemiseen tai jollei laissa toisin säädetä.

80 §

Poikkeukset vaitiolovelvollisuuteen

Sen estämättä, mitä 79 §:ssä säädetään, vakuutusmeklarilla, sivutoimisella vakuutusmeklarilla tai 4 §:n 1 momentissa tarkoitettulla sivutoimisella vakuutusedustajalla on oikeus luovuttaa salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

1) Finanssivalvonnalle tai muun ETA-valtion vakuutus- tai rahoitustoimintaa tai rahoitusmarkkinoita valvovalle viranomaiselle;

2) vakuutusalan lautakunnan tai vastaavan toimielimen palveluksessa tai jäsenenä olevalle sille saatetun asian käsittelemistä varten;

3) vakuutusmeklarin, sivutoimisen vakuutusmeklarin, 4 §:n 1 momentissa tarkoitettun sivutoimisen vakuutusedustajan tai näiden kanssa samaan konserniin kuuluvan luotto- tai rahoituslaitoksen tilintarkastajalle;

4) sosiaali- ja terveysministeriön luvalla historiallista tai tieteellistä tutkimusta tai tilastointia varten, jos on ilmeistä, ettei tietojen antaminen loukkaa niitä etuja, joiden suojaksi salassapitovelvollisuus on säädetty; lupa voidaan antaa määräajaksi ja siihen on liitettävä yleisen ja yksityisen

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

edun suojaamiseksi tarpeelliset määräykset; lupa voidaan peruuttaa, milloin siihen harkitaan olevan syytä;

5) syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen estämiseksi ja selvittämiseksi;

6) Suomen ja muun ETA-valtion viranomaiselle, jonka tehtävänä on osallistua vakuutusmeklarin, sivutoimisen vakuutusmeklarin tai 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun sivutoimisen vakuutusedustajan selvitystila- tai konkurssimenettelyyn taikka muuhun vastaavaan menettelyyn;

7) Suomen ja muun ETA-valtion viranomaiselle, joka on vastuussa vakuutusmeklarin, sivutoimisen vakuutusmeklarin tai 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun sivutoimisen vakuutusedustajan selvitystila- tai konkurssimenettelyyn taikka muuhun vastaavaan menettelyyn osallisina olevien toimielinten valvonnasta;

8) muun valtion kuin ETA-valtion edellä tässä pykälässä tarkoitetulle viranomaiselle tai toimielimelle valvontatehtävän suorittamiseksi, jos annettavat tiedot asianomaisessa valtiossa kuuluvat 79 §:ssä tarkoitetun salassapitovelvollisuuden piiriin.

Vakuutusmeklari, sivutoiminen vakuutusmeklari tai 4 §:n 1 momentissa tarkoitettu sivutoiminen vakuutusedustaja saa luovuttaa vain tietoja, joita tarvitaan kyseessä olevien tehtävien suorittamiseksi. Terveystilaaan liittyviä tietoja saa kuitenkin luovuttaa vain syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle vakuutus- tai eläkelaitokseen kohdistuvan petosrikoksen estämiseksi, selvittämiseksi ja syytteen esittämiseksi varten.

81 §

Vaitioloovelvollisuuden rikkominen

Rangaistus 79 §:ssä säädetyn vaitioloovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain (39/1889) 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai jollei siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

82 §

Muutoksenhaku

Tämän lain perusteella tehtyyn Finanssivalvonnan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

83 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

84 §

Siirtymäsäännökset

Tällä lailla kumotaan vakuutusedustajista annettu laki (570/2005).

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin toimeksianto- ja vakuutussopimuksiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Tämän lain 42 §:ää sovelletaan lain voimaan tullessa myynnissä olleiden vakuutustuotteiden merkittäviin muutoksiin.

Ennen tämän lain voimaantuloa Finanssivalvonnan ylläpitämään vakuutusedustajarekisteriin rekisteröity vakuutusmeklari merkitään toiminnan luonteen mukaisesti vakuutusmeklariksi tai sivutoimiseksi vakuutusmeklariksi tässä laissa tarkoitettuun vakuutusedustajarekisteriin. Ennen tämän lain voimaantuloa rekisteröidyltä vakuutusmeklarilta tai vakuutusmeklaritutkinnon hyväksytysti suorittaneelta ei edellytetä tämän lain mukaisella vakuutusmeklaritutkinnolla osoitettua ammattipätevyyttä. Näiden vakuutusmeklareiden on kuitenkin osoitettava Finanssivalvonnalle tämän lain mukainen ammattipätevyytensä viimeistään 23 päivänä helmikuuta 2019 joko tämän lain mukaisella vakuutusmeklaritutkinnolla tai muulla luotettavalla selvityksellä siitä, että ne täyttävät 18 §:ssä säädetyt ammattipätevyysvaatimukset.

Ennen tämän lain voimaantuloa Finanssivalvonnan ylläpitämään vakuutusedustajarekisteriin rekisteröity asiamies merkitään toiminnan luonteen mukaisesti asiamieheksi tai sivutoimiseksi asiamieheksi tässä laissa tarkoitettuun vakuutusedustajarekisteriin. Näiden asiamiesten on osoitettava Finanssivalvonnalle tämän lain mukainen ammattipätevyytensä viimeistään 23 päivänä helmikuuta 2019 luotettavalla selvityksellä siitä, että ne täyttävät 18 §:ssä säädetyt ammattipätevyysvaatimukset.

Jos vakuutusedustaja on oikeushenkilö, vakuutusedustajan on johdon ja vakuutusten tarjoamisesta vastaavien henkilöiden osalta osoitettava Finanssivalvonnalle rekisteriin merkittäväksi ilmoittamisen yhteydessä luotettavalla selvityksellä tämän lain 18 §:ssä tarkoitettu riittävä ammattipätevyys ja tiedot. Jos sivutoiminen vakuutusedustaja on oikeushenkilö, sivutoimisen vakuutusedustajan on vakuutusten tarjoamisesta vastaavien henkilöiden osalta rekisteriin merkittäväksi ilmoittamisen yhteydessä osoitettava Finanssivalvonnalle luotettavalla selvityksellä tämän lain 18 §:ssä tarkoitettu riittävä ammattipätevyys ja tiedot.

Jos vakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja on oikeushenkilö, ennen tämän lain voimaantuloa tai soveltamisen alkamista, jos soveltaminen alkaa myöhemmin kuin laki tulee voimaan, Finanssivalvonnan ylläpitämään vakuutusedustajarekisteriin rekisteröidyn vakuutusedustajan tai sivutoimisen vakuutusedustajan on ilmoitettava Finanssivalvonnalle merkittäväksi tässä laissa tarkoitettuun vakuutusedustajarekisteriin tämän lain 13 §:n 1 momentin 3, 10 ja 11 kohdassa tarkoitetut henkilöt ja tiedot viimeistään 23 päivänä helmikuuta 2019. Rekisteriin merkittäviltä tämän lain 17 §:ssä tarkoitetuilta henkilöiltä edellytetään lisäksi tämän lain 16 §:ssä tarkoitettua hyvämaineisuutta.

Hakijan, jonka hakemus Finanssivalvonnan ylläpitämään vakuutusedustajarekisteriin merkitsemiseksi on vireillä Finanssivalvonnassa tämän lain voimaan tullessa, on täydennettävä hakemuksensa tämän lain vaatimusten mukaiseksi, ennen kuin hakija saadaan merkitä vakuutusedustajarekisteriin vakuutusmeklariksi tai asiamieheksi tai sivutoimiseksi vakuutusedustajaksi. Hakijan on osoitettava Finanssivalvonnalle tämän lain mukainen ammattipätevyytensä viimeistään 23 päivänä helmikuuta 2019 joko tämän lain mukaisella vakuutusmeklaritutkinnolla tai muulla luotettavalla selvityksellä siitä, että hakija täyttää 18 §:ssä säädetyt ammattipätevyysvaatimukset. Vakuutusmeklariksi tai sivutoimiseksi vakuutusmeklariksi rekisteröintiä hakevalta luonnolliselta henkilöltä ei kuitenkaan edellytetä tämän lain mukaisella vakuutusmeklaritutkinnolla osoitettua ammattipätevyyttä, jos Vakuutusedustuslautakunnan johdon ja valvonnan alaisena järjestetty vakuutusmeklaritutkinto on suoritettu hyväksytysti ennen tämän lain voimaantuloa. Tällöin edellytetään, että luonnollisen henkilön vakuutusmeklaria tai sivutoimista vakuutusmeklaria koskeva

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

täydennetty hakemus rekisteriin merkitsemiseksi toimitetaan Finanssivalvonnalle vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

2.

Laki

vakuutusyhtiölain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan vakuutusyhtiölain (521/2008) 31 luvun 1 ja 3 §, sellaisena kuin niistä on 31 luvun 1 § laissa 565/2008,
muutetaan 6 luvun 5 §:n 1 momentti, 26 luvun 1 §:n 1 momentin 13 kohta ja 31 luvun 1 §:n edellä oleva väliotsikko, sellaisina kuin niistä on 6 luvun 5 §:n 1 momentti laissa 521/2008 ja 26 luvun 1 §:n 1 momentin 13 kohta laissa 303/2015, sekä
lisätään 1 lukuun uusi 11 b §, 3 luvun 2 §:ään uusi 3 momentti, 25 lukuun uusi 28 § sekä 26 luvun 1 §:n 1 momenttiin uusi 14 kohta, sellaisena kuin se on laissa 303/2015, seuraavasti:

1 luku

Vakuutusyhtiön toiminnan keskeiset periaatteet ja lain soveltaminen

Määritelmät

11 b §

Eräitä vakuutusmatematiikkaan ja rahoitukseen liittyviä määritelmiä

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) riskienvähentämiskeinoilla tai riskienvähentämismenetelmillä kaikenlaisia tekniikoita, joiden avulla vakuutusyritykset voivat siirtää osan riskeistään tai kaikki riskinsä toiselle osapuolelle;
- 2) hajautusvaikutuksilla vakuutusyritysten sekä vakuutusyritysryhmien riskien pienentämistä liiketoimintaa hajauttamalla, sillä yhden riskin aiheuttama epäedullinen tulos voi tasoittua toisen riskin tuottamalla edullisemmalla tuloksella, kun kyseiset riskit eivät korreloi täysin keskenään;
- 3) ennustetulla todennäköisyysjakaumalla matemaattista funktiota, jolla määritetään toteutumisen todennäköisyyden kattavalle määrälle toisensa poissulkevia tulevia tapahtumia;

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

4) *riskimitalla* matemaattista funktiota, joka määrittää tiettyä ennustettua todennäköisyysjakautta vastaavan rahamäärän, ja joka kasvaa monotonisesti kyseiseen ennustettuun todennäköisyysjakautaan sisältyvien riskien tason kanssa;

5) *ulkoisella luottoluokituslaitoksella* luottoluokituslaitosta, joka on rekisteröity tai sertifioitu luottoluokituslaitoksista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1060/2009 mukaisesti, tai luottoluokitusta antavaa keskuspankkia, joka on vapautettu kyseisen asetuksen soveltamisesta;

6) *säännellyllä markkinalla*:

a) markkinoiden sijaitessa jäsenvaltiossa kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain (748/2012) 1 luvun 2 §:n 6 kohdassa tarkoitettua kaupankäyntimenettelyä; tai

b) markkinoiden sijaitessa kolmannessa maassa rahoitusmarkkinoita, jotka ovat vakuutusyhtiön kotivaltion tunnustamat ja täyttävät kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa säädetyt vaatimuksia vastaavat vaatimukset, sekä joilla kaupankäynnin kohteena olevat rahoitusvälineet ovat laadultaan vastaavia niiden välineiden kanssa, joilla käydään kauppaa kotivaltion yksillä tai useammilla säännellyillä markkinoilla.

3 luku

Ensivakuutustoiminnan harjoittaminen ulkomailla

2 §

Ilmoitus sivuliikkeen perustamisesta

Edellä 2 momentin 5 kohdassa mainitulla kansallisella takuurahastolla tarkoitetaan moottorijoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavasta vakuutuksesta ja vakuuttamisvelvollisuuden voimaansaattamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/103/EY 10 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua laitosta.

6 luku (Uusi)

Vakuutusyhtiön johto, hallintojärjestelmä ja varojen sijoittaminen

5 §

Toimitusjohtajaan ja tämän sijaiseen sovellettavat säännökset

Toimitusjohtajaan sovelletaan, mitä hallituksen jäsenestä säädetään 4 §:n 1, 3 ja 4 momentissa sekä osakeyhtiölain 6 luvun 2 §:n 2 momentissa ja 4 §:ssä.

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

25 luku

Vakuutusyhtiön ja vakuutusomistusyhteisön valvonta

28 §

Ulkoistetun toiminnon tai tehtävän tarkastaminen

Ulkoistettua toimintoa tai tehtävää hoitavaa yritystä koskevasta Finanssivalvonnan tarkastus-oikeudesta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 24 §:n 2 momentissa.

Jos vakuutusyhtiö on ulkoistanut toiminnon tai tehtävän yritykselle, joka sijaitsee toisessa ETA-valtiossa, Finanssivalvonta voi tarkastaa itse tai edustajansa välityksellä yritykselle ulkois-tettua toimintaa toimipaikassa. Finanssivalvonnan on ennen tarkastuksen aloittamista ilmoitetta-va tarkastuksesta asianomaisen ETA-valtion valvontaviranomaiselle. Finanssivalvonta voi myös pyytää asianomaisen ETA-valtion valvontaviranomaista tarkastamaan ulkoistetun toiminnon tai tehtävän sen puolesta.

26 luku

Ryhmävalvonta ja ryhmän vakavaraisuuslaskenta

1 §

Määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan:

13) *Euroopan vakuutusvalvonta-asetuksella* Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan va-kuutus- ja lisäeläkeviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttami-sesta ja komission päätöksen 2009/79/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neu-voston asetusta (EU) N:o 1094/2010;

14) *ryhmänsisäisillä liiketoimilla* liiketoimia, joissa vakuutusyritykset ovat riippuvaisia suo-raan tai välillisesti saman ryhmän toisista yrityksistä tai sellaisesta luonnollisesta henkilöstä tai oikeushenkilöstä, jota yhdistää ryhmän yritykseen 1 luvun 10 §:ssä tarkoitettu merkittävä sidon-naisuus, velvoitteen täyttämiseksi riippumatta siitä, perustuuko velvoitteen täyttäminen sopimuk-seen ja tapahtuuko se maksua vastaan.

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

31 luku

Vakuutusyhtiön toimintaa koskevat muut säännökset

Vakuutusyhtiön edustajana toimiminen

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 ____.

Tämän lain säännöksiä 31 luvun 1 ja 3 §:n kumoamisesta sekä 31 luvun 1 §:n edellä olevan väliotsikon muuttamisesta sovelletaan päivästä _____ kuuta 20 ____.

3.

Laki

vakuutusyhdistyslain 12 luvun 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vakuutusyhdistyslain (1250/1987) 12 luvun 2 §, sellaisena kuin se on laissa 896/2008, seuraavasti:

12 luku

Vakuutusyhdistysten valvonta

2 §

Vakuutusyhdistysten markkinoinnissa noudatetaan, mitä vakuutusten tarjoamisesta annetussa laissa (/) säädetään. Vakuutusyhdistyksen markkinoinnin ja sopimusehtojen valvonnassa noudatetaan, mitä vakuutusten tarjoamisesta annetussa laissa ja Finanssivalvonnasta annetussa laissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 ____.

4.

Laki

ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain (398/1995) 3 ja 60 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 305/2015, sekä
lisätään lakiin uusi 14 b § seuraavasti:

3 §

Soveltamisalan ulkopuolelle jäävä toiminta

Tätä lakia ei sovelleta:

- 1) vakuutusten tarjoamisesta annetussa laissa (/) tarkoitettuun toimintaan; eikä
- 2) sellaiseen vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta (Solvenssi II) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2009/138/EY, jäljempänä *Solvenssi II -direktiivi*, tarkoitettuun rinnakkaisvakuutustoimintaan, johon ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö osallistuu ulkomaisesta liikepaikasta käsin muuna kuin johtavana vakuutuksenantajana.

14 b §

Ulkoistetun toiminnon tai tehtävän tarkastaminen

Jos ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö on ulkoistanut toiminnon tai tehtävän yritykselle, joka sijaitsee Suomessa, ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön kotivaltion vakuutusvalvonnasta vastaava viranomainen voi toimivaltansa puitteissa tarkastaa itse tai edustajansa välityksellä yritykselle ulkoistettua toimintaa toimipaikassa. Ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön kotivaltion vakuutusvalvonnasta vastaavan viranomaisen tai sen edustajan on ennen tarkastuksen aloittamista ilmoitettava tarkastuksesta Finanssivalvonnalle.

Finanssivalvonta voi 1 momentissa tarkoitettussa tapauksessa ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön kotivaltion vakuutusvalvonnasta vastaavan viranomaisen pyynnöstä tarkastaa Suomessa sijaitsevalle yritykselle ulkoistettua toimintaa toimipaikassa. Finanssivalvonnan tietojensaanti- ja tarkastusoikeuteen sovelletaan tällöin, mitä Finanssivalvonnasta annetun lain 3 luvussa säädetään valvottavaa koskevasta Finanssivalvonnan tietojensaanti- ja tarkastusoikeudesta, mainitun lain 33 a §:ssä oikeudesta asettaa uhkasakko tietojensaanti- ja tarkastusoikeuden tehostamiseksi ja mainitun lain 34 §:ssä oikeudesta käyttää ulkopuolista asiantuntijaa.

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

60 § (Uusi)

Markkinointi

Ulkomaisen vakuutusyhtiön markkinoinnissa noudatetaan, mitä vakuutusten tarjoamisesta annetussa laissa (/) säädetään. Ulkomaisen vakuutusyhtiön markkinoinnin ja sopimusehtojen valvonnassa noudatetaan, mitä vakuutusten tarjoamisesta annetussa laissa, vakuutusyhtiölaissa ja Finanssivalvonnasta annetussa laissa säädetään. Ulkomaisen vakuutusyhtiön on lisäksi markkinoinnissaan ilmoitettava nimensä, yhtiömuotonsa, kotivaltionsa, pääkonttorinsa osoite sekä sen toimipaikan tai sivuliikkeen osoite, jonka kanssa vakuutussopimus on tarkoitus tehdä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 14 b §:ää sovelletaan päivästä kuuta 20 .

5.

Laki

vakuutussopimuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vakuutussopimuslain (543/1994) 1 §:n 3 momentti, 2 §:n 1 momentin 5 kohta, 4, 4 a ja 5 §, 6 §:n 1 momentti, 7 § ja 9 a §:n 2 momentti,
sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 3 momentti laissa 467/2016, 4, 4 a, 5 ja 7 § sekä 9 a §:n 2 momentti laissa 426/2010 ja 6 §:n 1 momentti laissa 30/2005, sekä
lisätään 2 §:n 1 momenttiin uusi 2 a, 2 b, 5 a ja 5 b kohta sekä lakiin uusi 4 b § ja 5 a—5 d § seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

1 luku

Yleisiä säännöksiä

1 §

Soveltamisala

Lain 3 §:ää, 4 b §:n 1 momenttia, 5 §:n 1, 3 ja 4 momenttia, 5 a ja 5 b §:ää, 5 d §:n 1 momenttia, 7—9 §:ää ja 9 a §:n 1 momenttia, 11 §:n 2—5 momenttia, 12, 18, 19 ja 22 §:ää, 26 §:n 1 ja 2 momenttia, 35 §:n 1, 2 ja 4 momenttia, 38, 44 ja 69 §:ää, 70 §:n 2 momenttia sekä 71 ja 72 §:ää sovelletaan lisäksi myös liikennevakuutukseen, jollei liikennevakuutuslaissa (460/2016) toisin säädetä.

2 §

Määritelmiä

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 2 a) *sijoitusvakuutuksella* muuta henkivakuutusta kuin:
- a) henkivakuutussopimusta, jonka mukaiset etuudet maksetaan ainoastaan kuoleman sattuessa tai loukkaantumisesta, sairaudesta tai vammasta johtuvan työkyvyttömyyden vuoksi;
 - b) ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten toiminnasta ja valvonnasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/41/EY tai vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/138/EY (Solvenssi II) soveltamisalaan kuuluvaa virallisesti tunnustettua ammatillista lisäeläkejärjestelmää taikka muuta ryhmävakuutuksena pidettävää eläkevakuutusta;
- 2 b) *vakuutusmuotoisella sijoitustuotteella* vakuutusten tarjoamisesta annetun lain (/) 5 §:n 1 momentin 21 kohdassa tarkoitettua vakuutusmuotoista sijoitustuotetta;
- 5) *vakuutetulla* sitä, joka on henkilövakuutuksen kohteena tai jonka hyväksi vahinkovakuutus on voimassa;
- 5 a) *Solvenssi II -direktiivillä* vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta **annettua** Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2009/138/EY (Solvenssi II);
- 5 b) *pysyvällä tavalla* tapaa, jolla asiakas voi tallentaa ja toisintaa hänelle henkilökohtaisesti osoitettuja tietoja muuttumattomina siten, että ne ovat saatavilla myöhempää käyttöä varten tietojen käyttötarkoituksen kannalta asianmukaisen ajan;

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

4 §

Ryhmävakuutukseen sovellettavat säännökset

Ryhmävakuutukseen sovelletaan 1—4, 4 b, 5, 5 a—5 d, 8, 9, 9 a, 15, 18, 20, 20 a, 22—37, 44 ja 46 §:n, 47 §:n 3 momentin, 48—51, 55, 56, 59—61 ja 67—82 §:n säännöksiä. Ryhmävakuutukseen, joka on voimassa ainoastaan tilapäisen, sovittuun paikkaan tehtävän käynnin tai enintään kuukauden kestävään toimintaan osallistumisen ajan, sovelletaan vain 1—4 §:n, 4 b §:n 1 momentin, 5 §:n 1, 3 ja 4 momentin, 5 a ja 5 b §:n, 5 d §:n 1 momentin, 8, 9, 9 a ja 22—37 §:n, 47 §:n 3 momentin, 55, 59—61, 69—75, 81 ja 82 §:n säännöksiä.

4 a §

Kapitalisaatiosopimukseen sovellettavat säännökset

Sellaiseen sijoitusvakuutukseen, jossa ei ole vakuutettua (*kapitalisaatiosopimus*), sovelletaan 1—3, 4 b, 5, 5 a—5 d, 6, 6 a, 7—9, 9 a, 12, 13, 13 a, 51 ja 52 §:n säännöksiä.

2 luku

Vakuutuksesta annettavat tiedot

4 b §

Vakuutustarpeen selvittäminen

Vakuutuksenantajan on ennen vakuutuksen tarjoamista pyydettävä vakuutuksen hakijalta tietoja tämän vakuuttamiseen liittyvistä tarpeista ja vaatimuksista ja saadut tiedot huomioon ottaen määritettävä vakuutustarve.

Sijoitusvakuutusta tarjottaessa vakuutuksen hakijalta on lisäksi pyydettävä tiedot kyseiseen vakuutukseen liittyvää sijoitusalaa koskevasta sijoituskokemuksesta ja -tietämyksestä sekä henkilökohtaista suositusta annettaessa hakijan taloudellisesta tilanteesta, mukaan lukien riskin- ja tappionsietokyky.

5 §

Tiedot ennen sopimuksen tekemistä

Vakuutuksenantajan on ennen vakuutussopimuksen tekemistä annettava vakuutuksen hakijalle tietoja vakuutusmuodoistaan, näiden vakuutusten vakuutusmaksuista ja vakuutusehdoista sekä muut hakijalle määritettyyn vakuutustarpeeseen sopivan vakuutuksen valitsemiseksi tarpeelliset tiedot. Tietoja annettaessa tulee kiinnittää huomiota myös vakuutusturvan olennaisiin rajoituksiin.

Ennen sijoitusvakuutussopimuksen tekemistä vakuutuksenantajan on lisäksi kiinnitettävä huomiota erityyppisten sijoitusvakuutusten ja niihin liittyvien sijoituskohteiden valinnan kannalta

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

olennaisiin seikkoihin ottaen erityisesti huomioon vakuutuksen hakijan sijoituskokemus ja -tietämys sekä sijoittamisen tavoitteet. Tiedot sijoitusvakuutuksesta ja siihen liittyvistä sijoituskohteista perittävistä kuluista on annettava kootusti siten, että vakuutuksen hakija saa käsityksen vakuutuksen kuluista ja niiden kumulatiivisesta vaikutuksesta vakuutuksen tuottoon ja pääoman kertymiseen. Vakuutuksen hakijaa on myös varoitettava riskeistä, jotka liittyvät vakuutukseen tai siihen liittyviin sijoituskohteisiin taikka ehdotettuun sijoitusstrategiaan, sekä annettava tälle tietoa siitä, miten riskejä voidaan tarkoituksenmukaisella tavalla hallita ottaen huomioon sijoittamisen tavoitteet. Vähittäismarkkinoille tarkoitettuja paketoituja ja vakuutusmuotoisia sijoitus tuotteita (PRIIP-tuotteita) koskevista avaintietoasiakirjoista annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1286/2014 säädetään lisäksi paketoituja vakuutusmuotoisia sijoitus tuotteita koskevan avaintietoasiakirjan toimittamisesta.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettut tiedot on annettava ymmärrettävässä muodossa ja niitä annettaessa on otettava huomioon tarjottavan vakuutuksen monimutkaisuus ja se, onko vakuutuksen hakija kuluttaja tai tähän 3 §:n 2 momentin mukaan rinnastettava vai muu henkilö, sekä muut asiakkaan tai asiakasryhmän ominaisuudet.

Vakuutusten etämyynnissä kuluttajalle annettavista ennakkotiedoista säädetään kuluttajansuojalain (38/1978) 6 a luvussa.

5 a §

Tietojen toimittaminen pysyvällä tavalla taikka verkkosivustolla

Ennen sopimuksen tekemistä annettavat tiedot on toimitettava paperilla tai muulla pysyvällä tavalla taikka verkkosivustolla. Siitä, mitä tietojen toimittamistapaa on kulloinkin käytettävä, sekä tietojen toimittamisen yleisistä vaatimuksista annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Solvenssi II -direktiivin I liitteessä tarkoitettuja vahinkovakuutuksia koskeva vakio muotoinen asiakirja on kuitenkin toimitettava paperilla tai muulla pysyvällä tavalla. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tiedoista, jotka asiakirjassa on oltava, asiakirjan laatimiskielestä ja muista asiakirjaa koskevista seikoista ottaen huomioon vakuutusten tarjoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/97 20 artiklan 5—9 kohdan säännökset. Komission teknisillä sääntelystandardeilla säädetään tarkemmin asiakirjan vakio muotoisesta esitystavasta ja sen sisältämien tietojen yksityiskohtaisesta esitystavasta.

Sen estämättä, mitä edellä 1 ja 2 momentissa säädetään, vakuutuksen hakijalle on pyynnöstä aina toimitettava ennen sopimuksen tekemistä annettavat tiedot paperilla. Tietojen toimittamisesta ei saa periä maksua. Vakuutusten puhelinmyynnissä sovelletaan, mitä kuluttajansuojalain 6 a luvun 11 §:n 2 momentissa säädetään.

5 b §

Vakuutusta koskevan henkilökohtaisen suosituksen antaminen

Jos vakuutuksenantaja antaa vakuutuksen hakijalle henkilökohtaisen suosituksen tietyn vakuutuksen tai tiettyjen vakuutusten valitsemiseksi, vakuutuksenantajan on perusteltava, miksi suositeltu vakuutus tai vakuutukset täyttävät parhaiten vakuutuksen hakijan vakuutustarpeen. Vastava neuvontavelvollisuus vakuutuksenantajalla on myös, jos vakuutussopimus tehdään sellaisen

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

henkilön kanssa, jonka vakituinen asuinpaikka tai toimipaikka on ETA-valtiossa, jonka lain mukaan tällaisen neuvonnan antaminen vakuutusta myydessä on pakollista.

Jos vakuutuksenantaja ei saa vakuutuksen hakijalta riittäviä tietoja henkilökohtaisen suosituksen antamiseksi, vakuutuksen antajan on varoitettava hakijaa siitä, että henkilökohtaista suositusta ei voida antaa.

5 c §

Sijoitusvakuutuksen asianmukaisuuden ja soveltuvuuden arviointi

Vakuutuksenantajan on arvioitava, ovatko suunniteltu vakuutus ja siihen mahdollisesti liittyvät lisäpalvelut vakuutuksen hakijalle asianmukaisia ottaen huomioon tämän kyseiseen vakuutukseen liittyvää sijoitusalaa koskeva sijoituskokemus ja -tietämys. Jos vakuutuksenantaja arvioi, että sijoitusvakuutus ja siihen mahdollisesti liittyvät lisäpalvelut eivät ole asianmukaisia, vakuutuksenantajan on varoitettava tästä hakijaa. Jos vakuutuksen hakija ei anna riittäviä tietoja vakuutuksen ja siihen liittyvien lisäpalveluiden asianmukaisuuden arvioimiseksi, vakuutuksenantajan on varoitettava hakijaa siitä, että vakuutuksen ja siihen liittyvien lisäpalvelujen asianmukaisuutta tälle ei voida arvioida.

Jos on sovittu sijoitusvakuutusta koskevan henkilökohtaisen suosituksen antamisesta, vakuutuksenantajan on suositeltava vakuutuksen hakijalle vakuutuksia, jotka soveltuvat hakijalle ottaen huomioon tämän kyseisiin vakuutuksiin liittyvää sijoitusalaa koskeva sijoituskokemus ja -tietämys, sijoittamisen tavoitteet ja taloudellinen tilanne, mukaan lukien riskin- ja tappionsietokyky. Vastaavasti suositeltavien lisäpalvelujen on sovellettava vakuutuksen hakijalle. Jos vakuutuksen hakija ei anna riittäviä tietoja vakuutuksen ja siihen liittyvien lisäpalveluiden soveltuvuuden arvioimiseksi, vakuutuksenantajan on varoitettava hakijaa siitä, että henkilökohtaista suositusta ei voida antaa.

Suosituksista on käytävä ilmi ainakin, miten suositeltu vakuutus vastaa hakijan odotuksia, taloudellista tilannetta ja sijoittamisen tavoitteita. Suositus on toimitettava vakuutuksen hakijalle ennen vakuutus sopimuksen tekemistä paperilla tai muulla pysyvällä tavalla siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään. Suositus voidaan kuitenkin toimittaa pysyvällä tavalla viipymättä sopimuksen tekemisen jälkeen, jos sopimus tehdään sellaista etäviestintä käyttäen, ettei suositusta voida toimittaa pysyvällä tavalla ennen sopimuksen tekemistä, ja vakuutuksen hakija on antanut suostumuksensa suosituksen jälkikäteiseen toimittamiseen eikä ole halunnut lykätä sopimuksen tekemistä vakuutuksenantajan esittämästä mahdollisuudesta huolimatta. Lisäksi vakuutuksen hakijalle on ilmoitettava, antaako vakuutuksenantaja säännöllisesti arvioinnin kyseisen vakuutuksen soveltuvuudesta hakijalle.

5 d §

Poikkeukset eräistä vakuutuksenantajan velvollisuuksista

Edellä 4 b §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja ei tarvitse pyytää vakuutuksen hakijalta eikä 5 §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 5 a §:n 2 momentissa, 5 b §:ssä ja 7 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja antaa tälle, jos vakuutus koskee vakuutusyhtiölain (521/2008) 31 luvun 4 §:ssä tarkoitettua suurta riskiä.

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

Jos vakuutuksen hakija on sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 18 §:ssä tarkoitettu ammatinomainen asiakas, tältä ei tarvitse pyytää edellä 4 b §:n 2 momentissa tarkoitettuja tietoja eikä tälle tarvitse antaa 5 §:n 2 momentissa tarkoitettuja tietoja eikä tehdä 5 c §:ssä tarkoitettua sijoitusvakuutuksen asianmukaisuuden ja soveltuvuuden arviointia.

6 §

Eräiden asiakirjojen antaminen

Vakuutus sopimuksen tekemisen jälkeen vakuutuksenantajan on ilman aiheutonta viivytystä annettava vakuutuksenottajalle asiakirja, johon on merkitty sopimuksen keskeinen sisältö (vakuutus kirja), sekä vakuutusehdot. Sopimusehtojen toimittamisesta kuluttajalle vakuutusten etämyynissä säädetään kuluttajansuojalain 6 a luvun 11 §:ssä.

7 §

Tiedot vakuutuksen voimassaoloaikana

Vakuutuksenantajan on toimitettava vakuutuksenottajalle vuosittain pysyvällä tavalla tiedote, jossa kerrotaan vakuutus määrä ja muita sellaisia vakuutusta koskevia seikkoja, joilla on vakuutuksenottajalle ilmeistä merkitystä. ~~Sijoitusvakuutusta koskevassa tiedotteessa on mainittava myös vuoden aikana sijoitusvakuutukseen tai siihen liitettyihin sijoituskohteisiin tehdyistä muutoksista ja niistä perityistä kuluista.~~ Vuositiedotteessa mainittavista tiedoista säädetään lisäksi 26 ja 27 §:ssä.

Jos kyse on sijoitusvakuutuksesta, vakuutuksenantajan on lisäksi säännöllisesti annettava vakuutuksenottajalle tiedot kuluista, jotka on peritty tämän toimeksiannosta vakuutukseen tai siihen liitettyihin sijoituskohteisiin tehdyistä muutoksista.

Jos vakuutuksenantaja on sitoutunut säännöllisesti arvioimaan otetun sijoitusvakuutuksen ja siihen liittyvien lisäpalvelujen soveltuvuutta vakuutuksenottajalle, annettavien arvioiden on oltava ajantasaisia ja niistä on ilmentävä ainakin, miten suositeltu vakuutus ja siihen liittyvät lisäpalvelut vastaavat vakuutuksenottajan odotuksia, taloudellista tilannetta ja sijoittamisen tavoitteita.

Vakuutustapahtuman jälkeen vakuutuksenantajan on annettava tarpeellisia tietoja sille, jolla on oikeus vaatia suoritusta vakuutuksenantajalta.

9 a §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Euroopan komission delegoiduissa säädöksissä säädetään tarkemmin periaatteista, joita vakuutuksenantajan on noudatettava tarjotessaan vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita ~~kuin eläkevakuutuksia~~. Lisäksi Finanssivalvonta voi antaa määräyksiä sijoitusvakuutuksen kulujen, tuottojen ja vakuutussäästön kertymisen laskemis- ja ilmoittamistavasta. Finanssivalvonta voi antaa 5 ja 7 §:ää täydentäviä määräyksiä myös siitä, millaisia tietoja on annettava suoritettujen vakuutus-

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

maksujen perusteella kertyvän takaisinostoarvon kehityksestä ja vakuutustapahtuman sattuessa maksettavista suorituksista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 .

6.

Laki

työtapaturma- ja ammattitautilain 156 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) 156 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

156 §

Vakuutuksen ottaminen

— — — — —
Mitä vakuutusopimuslain (543/1994) 4 b §:n 1 momentissa, 5 §:n 1 momentissa, 5 a ja 5 b §:ssä sekä 7 §:n 1 momentissa säädetään, sovelletaan vakuutusyhtiöön tässä laissa tarkoitettua vakuutusta otettaessa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 .

7.

Laki

urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain 24 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain (276/2009) 24 §:ään uusi
2 momentti seuraavasti:

24 §

Vakuutusopimuslain soveltaminen

Mitä vakuutusopimuslain 4 b §:n 1 momentissa, 5 §:n 1 momentissa, 5 a ja 5 b §:ssä sekä 7 §:n 1 momentissa säädetään, sovelletaan vakuutusyhtiöön tämän lain mukaista tapaturmaturvaa koskevaa vakuutusta otettaessa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 ____.

8.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 5 §:n 17 kohta, 27 §:n 5 momentti, 40 §:n 1 momentti, 41 a §, 44 a §:n 2 momentti **sekä** 45, 55 ja 72 §, sellaisina kuin niistä ovat 5 §:n 17 kohta laissa 752/2012, 27 §:n 5 momentti laissa 575/2017, 40 §:n 1 momentti laissa **1071/2017**, 41 a § laeissa 1279/2015, 176/2016, 520/2016, 228/2017, ~~ja~~ 352/2017 **ja 1071/2017**, 44 a §:n 2 momentti laissa 176/2016, 45 § laissa 855/2016 ja 55 § laissa 170/2014, sekä
lisätään 28 §:ään, sellaisena kuin se on **laeissa** 352/2017 ja 1071/2017, uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3—**6** momentti siirtyvät 4—**7** momentiksi, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

5 §

Muut finanssimarkkinoilla toimivat

Muulla finanssimarkkinoilla toimivalla tarkoitetaan tässä laissa:

17) vakuutusten tarjoamisesta annetussa laissa (/) tarkoitettua vakuutusedustajaa ja sivutoimista vakuutusedustajaa mukaan lukien muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa rekisteröity ulkomainen vakuutusedustaja;

27 §

Toimiluvan ja rekisteröitymisen mukaisen toiminnan rajoittaminen

Mitä tässä pykälässä säädetään toiminnan rajoittamisesta, sovelletaan myös vakuutusyhdistyksen sääntöjen mukaisen toiminnan rajoittamiseen, joukkolainanhaltijoiden edustajasta annetussa laissa tarkoitetun edustajan rekisteröitymisen perumiseen sekä sijoituspalvelulain 5 luvun 5 §:ssä tarkoitetulle kolmannen maan sijoituspalveluyritykselle myönnetyn luvan mukaisen toiminnan rajoittamiseen. Vakuutusten tarjoamisen kieltämisestä säädetään vakuutusten tarjoamisesta annetussa laissa. Tätä pykälää ei sovelleta talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisöön.

28 §

Johdon toiminnan rajoittaminen

Finanssivalvonta voi määrääjäksi, enintään viideksi vuodeksi, kieltää henkilöä toimimasta vakuutusten tarjoamisesta annetussa laissa tarkoitetun vakuutusedustajan tai sivutoimisen vakuutusedustajan hallituksen jäsenenä ja varajäsenenä, hallintoneuvoston jäsenenä ja varajäsenenä, toimitusjohtajana ja toimitusjohtajan sijaisena sekä toimitusjohtajan välittömään alaisuuteen kuuluvissa tehtävissä, jotka ovat vakuutusedustajan tai sivutoimisen vakuutusedustajan ylimpiä johdotehtäviä tai joissa tosiasiallisesti johdetaan sen toimintaa, jos vakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja on rikkonut tai laiminlyönyt vakuutusten tarjoamisesta annetun lain 44—57 ja 78 §:ssä säädettyjä menettelytapavaatimuksia mainitussa laissa tarkoitettujen sijoitusvakuutusten tarjoamisessa.

40 §

Seuraamusmaksu

Seuraamusmaksu määrätään sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:ssä, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:ssä, kaupankäynnistä

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

rahoitusvälineillä annetun lain 12 luvun 2 §:ssä, arvopaperitileistä annetun lain 15 §:ssä, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 6 §:ssä, maksulaitoslain 48 a §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 22 luvun 2 §:ssä, sijoitusrahastolain 144 b §:ssä, joukkorahoituslain 15 §:n 2 momentissa, luottolaitostoiminnasta annetun lain 20 luvun 1 §:ssä tai kriisinratkaisulain 18 luvun 1 §:ssä tai vakuutusten tarjoamisesta annetun lain 68 tai 71 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä tai päätöksiä.

41 a §

Seuraamusmaksun enimmäismäärä eräissä tapauksissa

Jos seuraamusmaksu koskee luottolaitostoiminnasta annetun lain 20 luvun 1 §:n 2 ja 4 momentissa, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 2 ja 5 momentissa, kriisinratkaisulain 18 luvun 1 §:ssä tai arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua säännöksen rikkomista tai laiminlyöntiä, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 10 prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta ja luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään viisi miljoonaa euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko viisi prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 10 miljoonaa euroa, sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään kaksi miljoonaa euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee sijoitusrahastolain 144 b §:n 2 momentissa, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 6 tai 7 momentissa taikka kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 12 luvun 2 §:n 2 tai 3 momentissa mainittujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko 10 prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään viisi miljoonaa euroa, sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään viisi miljoonaa euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee vakuutusten tarjoamisesta annetun lain 68 tai 71 §:ssä mainittujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko viisi prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään viisi miljoonaa euroa, ja luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään 700 000 euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee 40 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettua säännöksen rikkomista tai noudattamisen laiminlyöntiä, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kolme prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään viisi miljoonaa euroa sen mukaan, kumpi on suurempi. Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 700 000 euroa.

Edellä tässä pykälässä säädetyn estämättä seuraamusmaksu saa kuitenkin olla enintään kaksi kertaa suurempi kuin teolla tai laiminlyönnillä saatu hyöty, jos hyöty on määritettävissä.

Jos seuraamusmaksu koskee arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 3 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko 15 prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 15 miljoonaa euroa, sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään viisi miljoonaa euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko kaksi prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 2 500 000 euroa, sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään miljoonaa euroa.

Jos kyse on arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 3 momentin 3 kohdassa tarkoitettujen säännösten rikkomisesta, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään miljoona euroa ja luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään 500 000 euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee 40 §:n 2 momentin 6 kohdassa tarkoitettujen säännöksen rikkomista tai noudattamisen laiminlyöntiä, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kymmenen prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään miljoona euroa sen mukaan, kumpi on suurempi. Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 500 000 euroa.

Jos edellä 9 momentissa tarkoitettu seuraamusmaksu koskee kyseisessä säännöksessä tarkoitettujen asetusten 11 artiklan 1 kohdan d alakohdan tai 4 kohdan rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kaksi prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 250 000 euroa sen mukaan, kumpi on suurempi. Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 100 000 euroa.

Edellä 7—11 momentissa säädetyn estämättä seuraamusmaksu saa kuitenkin olla enintään kolme kertaa niin suuri kuin teolla tai laiminlyönnillä saatu hyöty, jos hyödyn suuruus on määritettävissä.

Tässä pykälässä *liikevaihdolla* tarkoitetaan:

1) luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen ja niiden konsolidointiryhmään kuuluvan muun yrityksen osalta EU:n vakavaraisuusasetuksen 316 artiklan mukaisesti laskettua tuottojen, tai jos maksuvelvollinen kuuluu luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen konsolidointiryhmään, konsolidoitujen tuottojen yhteenlaskettua määrää;

2) vakuutusyhtiön, vakuutusyhdistyksen, eläkelaitoksen tai vakuutusyhtiölain 2 luvun 18 b §:ssä tarkoitettujen erillisyhtiön vakuutusmaksutuloa taikka eläkesäätiön tai vakuutuskassan maksutuloa, tai, jos vakuutusyhtiö, vakuutusyhdistys, eläkelaitos, erillisyhtiö, eläkesäätiö tai vakuutuskassa kuuluu tytäryrityksenä konserniin, konsernitilinpäätöksen mukaista vakuutusmaksutuloa tai vastaavasti maksutuloa;

3) muun kuin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettujen yrityksen osalta kirjanpitolain 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettua tai sitä vastaavaa liikevaihtoa, tai, jos yrityksen on kirjanpitolain 6 luvun 1 §:n mukaan laadittava emoyhtiönä konsernitilinpäätös tai jos yritys kuuluu tytäryhtiönä konserniin, konsernin ylimmän emoyrityksen konsernitilinpäätöksen mukaista liikevaihtoa.

44 a §

Seuraamuksista ja muista päätöksistä ilmoittaminen Euroopan valvontaviranomaisille

Mitä 1 momentin 1—3 kohdassa säädetään seuraamuksesta ilmoittamisesta, sovelletaan myös 26—29, 33 ja 33 a §:ssä, sijoitusrahastolain 18 j ja 122 §:ssä ja vakuutusten tarjoamisesta annetun lain 68 ja 70 §:ssä tarkoitettuihin päätöksiin.

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

45 §

Asiakkaansuojan valvontaa koskevien säännösten soveltamisala

Finanssivalvonta valvoo, että valvottavat, asunto-omaisuuteen liittyvien kuluttajaluottojen välittäjät ja vakuutusentartjoajat noudattavat niihin sovellettavia markkinointia ja sopimusehtojen käyttöä sekä kuluttajan kannalta hyvän tavan vastaista tai muutoin sopimatonta menettelyä asiakassuhteessa koskevia säännöksiä. Rahoitusvälineiden markkinointia koskevien säännösten noudattamisen valvonnasta säädetään lisäksi arvopaperimarkkinalaissa, sijoituspalvelulaissa ja muualla laissa.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan lisäksi ulkomaiseen sivuliikkeeseen, muuhun ulkomaiseen valvottavaan, joka tarjoaa Suomeen palveluja sivuliikettä perustamatta, ulkomaiseen asunto-omaisuuteen liittyvien kuluttajaluottojen välittäjään ja ulkomaiseen vakuutusentartjoajaan siltä osin kuin Finanssivalvonta on toimivaltainen viranomaisen valvomaan niihin sovellettavien 1 momentissa tarkoitettujen säännösten noudattamista.

55 §

Sivuliikkeen perustamista ja muuta palvelujen tarjoamista toiseen ETA-valtioon koskeva ilmoitusvelvollisuus

Finanssivalvonnan velvollisuudesta ilmoittaa isäntävaltion valvontaviranomaiselle valvottavan sivuliikkeen perustamisesta isäntävaltioon ja palvelujen tarjoamisesta isäntävaltioon sivuliikettä perustamatta säädetään luottolaitostoiminnasta annetussa laissa, maksulaitoslaissa, sijoituspalvelulaissa, sijoitusrahastolaissa, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa ja vakuutusyhtiölaissa. Lisäeläkkeiden tarjoamisesta toisessa ETA-valtiossa säädetään eläkesäätiölaissa ja vakuutuskassalaissa sekä vakuutusten tarjoamisesta toisessa ETA-valtiossa vakuutusten tarjoamisesta annetussa laissa. Finanssivalvonnan velvollisuudesta ilmoittaa toisen ETA-valtion valvontaviranomaiselle pörssin toiminnasta toisessa ETA-valtiossa säädetään kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa.

72 §

Vakuutus- ja eläkelaitoksia, vakuutusedustajia ja sivutoimisia vakuutusedustajia koskevien tilastotietojen julkisuus

Sen estämättä, mitä asiakirjojen salassa pitämisestä säädetään, Finanssivalvonta voi julkaista vakuutus- ja eläkelaitosten sekä vakuutusedustajien ja sivutoimisten vakuutusedustajien toiminnasta, asemasta ja kehityksestä tilastoja ja niihin verrattavia tietoja, jotka on laadittu yhtäläisen perusteen mukaan kaikista vakuutus- tai eläkelaitoksista taikka vakuutusedustajista tai sivutoimisista vakuutusedustajista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

9.

Laki

Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain 1 ja 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain (879/2008) 1 §:n 1 momentin 15 kohta ja 6 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 1 momentin 15 kohta laissa 758/2012 ja 6 §:n 1 momentti laissa 1076/2017, seuraavasti:

1 §

Maksuvelvollinen

Finanssivalvonnan valvontamaksun on velvollinen suorittamaan:

15) vakuutusten tarjoamisesta annetussa laissa (/) tarkoitettu vakuutusmeklari ja sivutoiminen vakuutusmeklari sekä sellainen vakuutusedustaja ja sivutoiminen vakuutusedustaja, joka on rekisteröity muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa ja jolla on Suomessa sivuliike;

6 §

Muun maksuvelvollisen perusmaksu

Muun kuin 4 §:ssä tarkoitetun maksuvelvollisen perusmaksun määrä euroina sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

Maksuvelvollinen	Perusmaksu euroina
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu arvo-paperikeskus	278 200
luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta annetussa laissa (1199/2014) tarkoitettu vanha talletussuojarahasto	12 840
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu vakuusrahasto	2 140
maksulaitoslain 7, 7 a ja 7 b §:ssä tarkoitettuja palveluja tarjoava oikeushenkilö	1 070
maksulaitoslain 7, 7 a ja 7 b §:ssä tarkoitettuja palveluja tarjoava luonnollinen henkilö	214
sijoituspalvelulaissa tarkoitettu sijoittajien korvausrahasto	3 210
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain mukaisesti rekisteröitymisvelvollinen vaihtoehtorahastojen hoitaja, jolla ei ole rahastoyhtiön toimilupaa	1 070
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 10 luvun 2 §:n 3 momentin mukaisella poikkeusluvalla toimiva	2 140
sijoitusrahastolaissa tarkoitettu säilytisyhteisö	3 210
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettu säilytisyhteisö	3 210
yhteisö, joka on sijoitusrahastolain ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain mukainen säilytisyhteisö	5 350
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettu erityinen säilytisyhteisö	2 140
talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (599/2010) tarkoitettu talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisö	6 420
luottolaitoksen ja vakuutusyhtiön omistusyhteisö sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettun ryhmittymän omistusyhteisö	10 700
pörssin ja arvopaperikeskuksen omistusyhteisö	10 700
sijoituspalveluyrityksen ja vakuutusyhdistyksen omistusyhteisö	1 070
vakuutusten tarjoamisesta annetussa laissa tarkoitettu vakuutusmeklari ja sivutoiminen vakuutusmeklari	1 070 ja 193 euron korotus jokaista vakuutusmeklariyrityksen tai yksityisen elinkeinonharjoittajan palveluksessa olevaa valvontamaksun määräämisvuotta edeltävän vuoden päättyessä rekisteröityä vakuutusmeklaria kohden.

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu tilinhoitaja	6 420
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu keskusvastapuoli	160 500
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu selvitysosapuoli	12 840
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 3 luvun 3 §:n 4 momentissa tarkoitettu selvityssrahasto ja 6 luvun 9 §:ssä tarkoitettu kirjausrahasto	2 140
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla Suomessa kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen liikkeeseenlaskija	16 585 ja 17 120 euron korotus, jos osakkeelle on EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 2 artiklan 17 kohdassa tarkoitettua likvidit markkinat.
suomalainen yhtiö, jonka liikkeeseenlaskema osake on otettu hakemuksesta kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla yksinomaan muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa	13 375
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla Suomessa kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen liikkeeseenlaskija, jos kysymyksessä on tämän lain 4 §:ssä tarkoitettu maksuvelvollinen tai jos liikkeeseenlaskijan kotipaikka ei ole Suomessa	11 235 ja 11 770 euron korotus, jos osakkeelle on kaupankäynnistä EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 2 artiklan 17 kohdassa tarkoitettua likvidit markkinat.
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla Suomessa kaupankäynnin kohteena olevan muun arvopaperin kuin osakkeen liikkeeseenlaskija	3 210
suomalainen yhtiö, jonka liikkeeseenlaskema muu arvopaperi kuin osake on otettu hakemuksesta kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla yksinomaan muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa	3 210
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa hakemuksesta olevan osakkeen liikkeeseenlaskija	4 280
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa hakemuksesta olevan muun arvopaperin kuin osakkeen liikkeeseenlaskija	1 070
asunto-omaisuuteen liittyvien kuluttajaluottojen välittäjistä annetun lain 6 §:n mukaisesti rekisteröity suomalainen luotonvälittäjä, joka ei toimi minkään luotonantajan asiamiehenä	1 200

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

Eläketurvakeskus	10 700
liikennevahinkolautakunta ja potilasvahinkolautakunta	1 070
Finanssivalvonnasta annetun lain 5 §:n 26 kohdassa tarkoitettu toimintayksikkö	19 260
ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa (398/1995) tarkoitettujen ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön sivuliike	1 070
eläkesäätiölaissa ja vakuutuskassalaissa tarkoitettu sellainen ulkomainen ETA-lisäeläkelaitos, jolla on Suomessa sivuliike	1 070
kolmannen maan luottolaitoksen edustusto	1 070
vakuutusedustuksesta annetussa laissa tarkoitettu vakuutusedustaja, joka on rekisteröity muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa ja jolla on Suomessa sivuliike	321
markkinarakennetoimija-asetuksen 2 artiklan 8 kohdassa tarkoitettu finanssialalla toimiva vastapuoli, 9 kohdassa tarkoitettu finanssialan ulkopuolinen vastapuoli ja 10 kohdassa tarkoitettu eläkejärjestelmä, jonka kotivaltio on Suomessa	10 700
asunto-omaisuuteen liittyvien kuluttajaluottojen välittäjistä annetun lain 2 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettu ulkomainen luotonvälittäjä, jolla on Suomessa sivuliike	400
joukkorahoituslaissa tarkoitettu joukkorahoituksen välittäjä	2 140
joukkolainanhaltijoiden edustajasta annetussa laissa tarkoitettu rekisteröity edustaja	2 140
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettu raportointipalvelujen tarjoaja	10 700
Finanssivalvonnasta annetun lain 5 §:n 32 kohdassa tarkoitettu vertailuarvon hallinnoija	3 000
Finanssivalvonnasta annetun lain 4 §:n 2 momentin 10 kohdassa tarkoitettu vertailuarvon hallinnoija	5 000

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

10.

Laki

sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sijoituspalvelulain (747/2012) 6 luvun 1 §:n 6 momentin johdantokappale seuraavasti:

6 luku

Sijoituspalvelun tarjoamisen taloudelliset toimintaedellytykset ja talouden vakauden valvonta

1 §

Vähimmäispääoma

Jos 4 momentissa tarkoitettua palvelua tarjoava sijoituspalveluyritys toimii vakuutusten tarjoamisesta annetussa laissa (/) tarkoitettuna vakuutusmeklarina tai sivutoimisena vakuutusmeklarina, yrityksellä on oltava sen lisäksi, mitä mainitussa laissa säädetään:

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

11.

Laki

rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain 1 luvun 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

muutetaan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017) 1 luvun 2 §:n 1 momentin 6 kohta seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

2 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan:

6) vakuutusten tarjoamisesta annetussa laissa (/) tarkoitettuun vakuutusedustajaan, sivutoimiseen vakuutusedustajaan sekä ulkomaisten vakuutusedustajien ja sivutoimisten vakuutusedustajien Suomessa toimiviin sivuliikkeisiin;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 .

12.

Laki

Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain (661/2012) 11 § seuraavasti:

11 §

Lausunnon pyytäminen

Ennen kuin kuluttaja-asiamies määrää 10 §:ssä tarkoitetun kiellon tai antaa sen väliaikaisena taikka saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi, hänen on pyydettävä Finanssivalvonnan lausunto, jos asia koskee:

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

- 1) Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 45 §:ssä tarkoitettua Finanssivalvonnan valvottavaa, ulkomaista valvottavaa tai sen sivuliikettä taikka ulkomaista vakuutusentartjoajaa;
- 2) arvopaperimarkkinalaissa (746/2012) tarkoitettua arvopaperin markkinointia.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Valiokunnan uusi lakiehdotus

13.

Laki

työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta (Uusi)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 1 §:n 3 momentti ja 9 f §, sekä lisätään lakiin uusi 33 b §, seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain soveltamisala

Työeläkevakuutusyhtiöön ei kuitenkaan sovelleta vakuutusyhtiölain 1 luvun 2 a, 3—5 ja 11 a §:ää, 13 §:n 1 momenttia sekä 14—19 ja 25 §:ää, 2 luvun 1 a §:ää, 3 §:n 1—5 momenttia, 4 ja 5 §:ää, 6 §:n 2 ja 3 momenttia, 7 ja 9 b §:ää, 10 §:n 1 momentin 3 kohtaa sekä 12, 16, 17, 18 a, 18 b, 19 ja 20 §:ää, 3 lukua, 4 luvun 2—6 §:ää, 5 luvun 3 §:ää ja 22 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohtaa, 6 luvun 1—5, 7—12, 12 a, 14—17, 18 ja 20 a—20 c §:ää, 21 §:n 3 ja 5 kohtaa ja 22 §:ää, 7 luvun 6 §:ää, 8 luvun 24—26 §:ää, 8 a lukua, 9 luvun 1—5, 5 a—5 d ja 7—12 §:ää ja 13 §:n 2 kohtaa, 10—13 ja 13 a lukua, 14 luvun 5 §:ää, 16 luvun 2 §:n 2, 4 ja 6 momenttia, 5 §:n 3 momenttia, 6 §:n 4 momenttia sekä 8—10 ja 13 §:ää, 17 luvun 2 §:n 3 momenttia, 19 luvun 10 §:n 1 ja 2 momenttia, 20 luvun 10 §:n 1 ja 2 momenttia, 21 luvun 6 ja 7 §:ää, 12 §:n 1 ja 2 momenttia ja 17—21 §:ää,

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

23 luvun 9 §:n 2 ja 3 momenttia ja 31 §:n 3 momenttia, 24 lukua, 25 luvun 1 §:ää, 3 §:n 2 momenttia, 4—7 §:ää, 16 §:n 1 momenttia sekä 25—27 §:ää, 26 lukua eikä 31 luvun 2, 4 ja 10 §:ää.

4 luku

Yhtiön hallinto

9 f §

Hallitukseen sovellettavat vakuutusyhtiölain ja osakeyhtiölain säännökset

Työeläkevakuutusyhtiön hallitukseen ja sen jäsenen sekä yhtiön muuhun edustajaan sovelletaan lisäksi, mitä vakuutusyhtiölain 6 luvun 4 §:n 4 momentissa ja 21 §:n 1 kohdassa säädetään hallituksen jäsenten muutokseen liittyvästä ilmoitusvelvollisuudesta ja 6 luvun 6 §:ssä menettelystä toimikelpoisen hallituksen puuttuessa. Lisäksi hallitukseen ja sen jäsenen sovelletaan osakeyhtiölain 6 luvun 2, 3, 5—7, 11—16 ja 25—28 §:ää.

11 luku

Erinäiset säännökset

33 b §

Markkinointi

Työeläkevakuutusyhtiön on markkinoinnissaan annettava asiakkaalle markkinoitavasta hyödykkeestä kaikki ne tiedot, joilla saattaa olla merkitystä asiakkaan tehdessä hyödykettä koskevia ratkaisuja.

Työeläkevakuutusyhtiö ei saa markkinoinnissaan antaa totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja eikä käyttää muutoinkaan asiakkaan kannalta sopimatonta tai hyvän tavan vastaista menettelyä.

Markkinointia, joka ei sisällä asiakkaan taloudellisen turvallisuuden kannalta tarpeellisia tietoja, on aina pidettävä sopimattomana.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 15.3.2018

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2018 vp

puheenjohtaja Kaj Turunen sin
varapuheenjohtaja Harri Jaskari kok
jäsen Hannu Hoskonen kesk
jäsen Laura Huhtasaari ps
jäsen Lauri Ihalainen sd
jäsen Eero Lehti kok
jäsen Markus Lohi kesk
jäsen Johanna Ojala-Niemelä sd
jäsen Arto Pirttilahti kesk
jäsen Hanna Sarkkinen vas
jäsen Ville Skinnari sd
jäsen Antero Vartia vihr

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Teija Miller